

Η Εκπομπή Βαβυλωνία για το Φαινόμενο του Αντισημιτισμού (audio)

Εκπομπή ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ.

Κάθε Παρασκευή 18:00-19:00 στο Ραδιόφωνο του The PressProject.

Με αφορμή τα 80 χρόνια από τη νύχτα των κρυστάλλων, ο Γιώργος Καραθανάσης και ο Στέφανος Μπατσής συζητούν με το Νώντα Σκυφτούλη για το παρελθόν και το παρόν του φαινομένου του αντισημιτισμού. Ακόμη, η καθολική άνοδος της άκρας δεξιάς και η προοπτική ενός αντιεξουσιαστικού, αντικρατικού λόγου ενάντια στο φασισμό και τις «μαλακές» εκδοχές του.

Tracklist: Elastica – Waking Up

The chase – Minimoog

Bangles – Real World

Ο Άνθρωπος που θα γινόταν Αναρχικός

Νώντας Σκυφτούλης

Αν κάνει κάποιος σήμερα τον κόπο να μελετήσει το σύνολο των αναρχικών εντύπων, άρθρων, απόψεων, προκηρύξεων, ανακοινώσεων ακόμα και θέσεων, θα διαπιστώσει ότι δεν υπάρχει ούτε μια σταγόνα αντιεξουσιαστικής κριτικής ή αντίστοιχου νοήματος απέναντι στην υπάρχουσα ετερόνομη πραγματικότητα. Αυτό είναι τόσο καθολικό στον χώρο των αναρχικών ανακοινώσεων-θέσεων-μανιφέστων που μας επιτρέπει άνετα να πούμε ότι ο αναρχικός

δεν είναι αντιεξουσιαστής ή σπανίως συμβαίνει να είναι.

Στον συγκεκριμένο χώρο, το **ΟΝΟΜΑ** αλλά και το σύμβολο **ΑΛΦΑΔΙ** δεν παίζουν απλά έναν σημαντικό αλλά τον απόλυτο ρόλο, ενώ θεωρείται (και εμείς το θεωρούσαμε, βάλαμε βαθιά το χεράκι μας σε αυτό) ότι αρκούν αυτά τα δύο για να χαρακτηριστούν και οι κάθε φορά απόψεις που φαίνονται ως αναρχικές και αντιεξουσιαστικές. Αν προσθέσουμε σε αυτό και το εγγενές του αθεωρισμού, θα καταλάβουμε το γιατί ένα ολόκληρο «υποκείμενο» που ακολουθεί, μετακινείται συνεχώς με ιλιγγιώδη ταχύτητα δεξιά και αριστερά, αφήνοντας στις αναρχικές συλλογικότητες τον βράχο του Σίσυφου στην ανηφόρα, που μερικοί κουβαλούν μάλλον αδιαμαρτύρητα.

Δεν είναι ότι δεν θέλουν να ανακεφαλαιώσουν πολιτικά, ειδάλλως δεν θα έβγαζαν ανακοινώσεις και έντυπα δημόσιου χαρακτήρα. Είναι ότι ετεροκαθορίζονται προκειμένου να διαχειρίζονται το εκάστοτε «υποκείμενο» που παράγεται από την κοινωνία. Το με ποια ιδεολογία, με ποια θεωρία και με ποια αφαίρεση θα γίνει αυτή η διαχείριση είναι κάτι που εξαρτάται από τις εκάστοτε αντιλήψεις που παράγονται σαν αποσυμπιεστής από το ασφυκτικό περιβάλλον των σχέσεων κυριαρχίας.

Και ενώ ο αναρχικός, σαν πολιτικός ανθρωπολογικός τύπος, διακρίνεται και διαφέρει για το σύνολο της παρουσίας του και την απεριόριστη δυνατότητά του, ευνουχίζει ο ίδιος την προοπτική με ιδεολογικές κατασκευές τριετίας ή δεκαετίας μερικές φορές, οι οποίες καμιά σχέση δεν έχουν με την αναρχική ή αντιεξουσιαστική πολιτική κριτική. Για να είμαι ειλικρινής δεν πιστεύω ότι η Αναρχία κινδυνεύει να μετατραπεί σε εξουσιαστική πολιτική δύναμη, αλλά από αφυδάτωση και έλλειψη κοινωνικού οξυγόνου κινδυνεύει σίγουρα.

Διότι έχουν περάσει αρκετά χρόνια για να βγάλει κάποιος συμπεράσματα.

Τελικά πέρα από την ταυτότητα και το όνομα, που όλο και λιγότερους γοητεύει, υπάρχει και κάτι άλλο να πούμε;

Γιατί όμως συμβαίνει αυτό; Διότι επί σαράντα χρόνια αυτό το κίνημα αντίστασης είναι μέσα στον δικαιοματισμό, στην αιτηματοκρατία και στη μερικότητα, όπως θα λέγαμε στη δεκαετία του '80 -και καλώς έπραττε προκειμένου να είναι στο προσκήνιο- αλλά το συνολικό πρόταγμα το λησμονούσε ή το μιμούνταν από αλλού. Ένα επιτυχές πράττειν, δηλαδή, χωρίς όμως αυτοκαθορισμό και ανεξάρτητο στοχασμό ή αυτοστοχασμό. Έτσι, για το συνολικότερο πρόταγμα εξόδου -είχε πλήρη γνώση αυτής της ατέλειας- κατέφευγε ή σε πρόσκαιρες ιδεολογικές κατασκευές ή δανειζόταν αφαιρέσεις ακόμα και «εχθρικές» προκειμένου να συμπληρώσει το όλον πρόταγμα της αντιεξουσιαστικής εξόδου από τον κρατισμό, το οποίο εξαντλούνταν στο αλφάδι και στο όνομα.

Η μεγαλύτερη όμως φενάκη είναι ότι **ενίσχυε ή υπέθαλπε ένα τεράστιο κίνημα ταυτοτικών**, οι οποίοι παρήγαγαν πλήθος αυτοπεριφράξεων διαφύλαξης της φευγαλέας ταυτότητας, πράγμα το οποίο συμβαίνει με μεγαλύτερη ένταση και σήμερα μέσα στον ωκεανό του δικαιοματισμού, όπου και βρίσκεται χωρίς να βλέπει στεριά. Συνακόλουθα και τα α-νόητα διλήμματα οργάνωση ή κίνημα, πολιτικό ή κοινωνικό, αξιακό ή πολιτικό, προκειμένου να μην φύγουμε από τη μερικότητα και τη μη-δέσμευση. Διλήμματα που απαιτούν δέσμευση σε μια κοινωνία που έχουν σπάσει οι κοινωνικοί δεσμοί. Διλήμματα με άλλα λόγια του μεσοπολέμου.

Σε όλα τα παραπάνω πρέπει να λάβουμε ασφαλώς υπόψιν και τον εμμονικό παροντισμό, που δημιουργεί μια τουριστική σχέση με το παρελθόν και ένα τείχος με το μέλλον, όπως θα έλεγε και ο Κορνήλιος, και είναι μια κατάσταση που ισχύει για όλους. Και ο δανεισμός αφαιρέσεων του παρελθόντος είναι τουριστικός, παρά λειτουργικός.

Το να έχεις τις αφαιρέσεις και τις «στοχαστικές» απόψεις που έχει το Μαξίμου (ο Σύριζα) ή ο Περισσός δεν σε καθιστά αναρχικό ή αντιεξουσιαστή όσες πορείες κι αν κάνεις, όσες «βόμβες» κι αν ρίξεις, όσα γιγανταιωρήματα ή μπάντζι τζάμπινγκ κι αν πραγματοποιήσεις. Με συνέπεια να διολισθαίνεις εύκολα σε αντιιμπεριαλιστικές φενάκες, υπερασπιζόμενος ακόμη και δικτατορικά κράτη που πλήττονται από τον ιμπεριαλισμό. Με

αποτέλεσμα οι διαφοροποιήσεις από την κρατική Αριστερά να μην είναι σαφείς και να εξαντλούνται σε έναν ανούσιο παραγγελτικό λόγο που μοιάζει με τον λόγο των πρώην οπαδών που διαψεύστηκαν.

Αλλά ας μιλήσουμε για την ουσία και όχι για τις συνέπειες. Και η ουσία είναι ο πυρήνας των ιδεολογικών κατασκευών όπως παράγονται από τις αναρχικές συλλογικότητες.

Με δύο παραδείγματα που γίνονται μπροστά στα μάτια μας:

Το ένα είναι οι ιδεολογίες κυριαρχίας στις αναρχικές ομάδες και η υιοθέτηση μιας κρατικής ιδεολογίας.

Ο ιστορικός υλισμός αποτελεί μία από τις αφαιρέσεις του Μαρξισμού-Λενινισμού, ο οποίος καλώς κακώς έγινε κρατική ιδεολογία με έδαφος ελαφρώς λιγότερο από το μισό του πλανήτη και αντίστοιχο πληθυσμό, ενώ εξακολουθεί να είναι κυρίαρχη κρατική ιδεολογία σε λίγα γνωστά κράτη στις μέρες μας. Σε όλα τα κράτη που επιβλήθηκε, ο χαρακτήρας της εξουσιαστικής αυτής ιδεολογίας ήταν λίγο πολύ ο ίδιος για να επιβεβαιωθεί η συνέπεια λόγων-έργων. Μα και πριν ακόμα εφαρμοστεί ο Μιχαήλ Μπακούνιν τον προανήγγειλε μιλώντας για κόκκινο δεσποτισμό, κάνοντας κριτική στο μαρξιστικό δόγμα.

Τη θεωρία της ταξικής πάλης, αυτή την κοινοτοπία, πήρε ο Μαρξ και αντιγράφοντας τη φιλοσοφία της ιστορίας του Χέγκελ συγκρότησε ένα πρόταγμα, το οποίο έφτασε σε υψηλά επίπεδα αποδοχής με τον καταλυτικό φυσικά ρόλο του Λένιν και του Στάλιν. Την ταξική πάλη ασφαλώς δεν την ανακάλυψε ο Μαρξ, σαν πολιτική και ιδεολογική μορφή, αλλά ήταν ήδη κοινός τόπος στο εργατικό κίνημα από την πρώτη κιόλας βιομηχανική επανάσταση, την οποία ανέδειξε και τις έδωσε τεράστια υλική ενσάρκωση η οργάνωση των βιομηχανικών εργατών αλλά και η πολύμορφη δράση τους ενάντια στο κεφάλαιο, την τεχνολογία του και την εξουσία.

Διότι το κράτος είναι αυτό που διασφαλίζει τη δυνατότητα της εκμετάλλευσης και η συντριβή του είναι αυτό που διασφαλίζει την απελευθέρωση, όχι το «εργατικό» κράτος και ο ιστορικός

υλισμός.

Οι περισσότερες αναρχικές ομάδες έχουν υιοθετήσει τον ιστορικό υλισμό «αδιαμαρτύρητα», παρά τις αιωνόβιες αλλαγές που έγιναν σε αυτόν, προκειμένου να έχουν έναν λόγο ταξικό!!! Μιλούν συχνά πυκνά για «αστικό» κράτος λες και το «εργατικό» κράτος της Ουγγαρίας του '56 ή της Πολωνίας του Γιαρουζέλσκι δεν ήταν ταξικά.

Μιλούν για την ταξική πάλη και τον ταξικό ανταγωνισμό με όρους του μαρξιστικού υλισμού και όχι με όρους αμεσότητας-αγνότητας, που και οι δύο αυτές έννοιες παράγονται από μια συγκεκριμένη κρατική καπιταλιστική τάξη πραγμάτων. Γιατί λοιπόν το υιοθετούν σαν αναρχικό αυτό το υπόδειγμα; Για να παρεμβαίνουν στους εργάτες; Μήπως τους διευκολύνει σε καμιά ευρύτερη παρέμβαση; Μήπως από φιλεργατισμό ή εργατισμό; Για αναζήτηση ταυτότητας ή ενδεχομενικότητας; Γιατί η χώρα είναι μικροαστική και το «ταξικό» απενοχοποιεί; Από λόγους πολιτικής ανεπάρκειας; Μήπως να αποφύγουν τον μεταμοντερνισμό με έναν λαϊκίστικο μεταμοντερνισμό;

Τι να πω!

Όπως και να'χουν τα πράγματα την ανάγκη να καλυφθεί το κενό της θεωρίας του «ιστορικού υλισμού» την έχει αναλάβει ιστορικά και βιολογικά το ΚΚΕ, ο Σύριζα και όλες οι ομάδες της άκρας Αριστεράς. Κάθε μέρα από την τηλεόραση οι δύο πρώτοι προπαγανδίζουν συνέχεια αυτό που κοπιαστικά γράφεται σε αναρχικές φυλλάδες ή ανακοινώσεις. Ασφαλώς και υπάρχουν αντιεξουσιαστικές προτάσεις αυτονομίας, αυτοδιαχείρισης, κατάργησης της μισθωτής εργασίας, δημόσιας και αντικρατικής, πάνω στην εργασία και την απελευθέρωσή της αλλά δεν είναι επί του παρόντος άρθρου.

Αυτή η υιοθέτηση, λοιπόν, μιας κρατικής ιδεολογίας από αναρχικούς του 2018 δεν τους μετατρέπει σε αντιεξουσιαστές σίγουρα, παρά ανοίγει τις θύρες και τα παράθυρα εξόδου, κατά την ενηλικίωση, σε ένα αυθόρμητο και αξιοζήλευτο υποκείμενο

που ακολουθεί τις γενικότερες ιδέες μας και κατευθύνσεις.

Το δεύτερο είναι από το φάσμα των ταυτοτικών. ANTIMME-ANTIEMΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΟ.

Το DIY υπήρξε ένα κίνημα άρνησης των εμπορευματικών σχέσεων, καταγγελίας του εμπορεύματος αλλά και των συνακόλουθων αλλοτριωτικών μηχανισμών επιβολής του. Σαφώς αντικαπιταλιστικό κίνημα και μάλιστα ήρθε σε μια εποχή όπου αναδυόταν ο υπερκαταναλωτισμός διαμέσου της ανανέωσης του εμπορεύματος αλλά και μιας γενικευμένης «επίθεσης» διαμέσου του θεάματος.

Αν θέλουμε να το προχωρήσουμε λίγο ακόμα, μπορούμε να πούμε ότι ήδη από τα τέλη του '50 οι καταστασιακοί, μέσα από έναν «ραφιναρισμένο» μαρξισμό και λενινισμό θα προσέθετα εγώ, αναδεικνύουν το θέαμα και το εμπόρευμα ως κυρίαρχα σημεία της καπιταλιστικής ανάπτυξης, καθώς διαφαίνονταν η κατακόρυφη άνοδος και καθολικοποίηση των εμπορευματικών σχέσεων.

Μέρος λοιπόν της αντικουλτούρας, το DIY ενέπνευσε σε πολλά επίπεδα, και όχι μόνο στο μουσικό, την αυτοοργάνωση, τη δημιουργία και ένα *modus vivendi* αντικαπιταλιστικό. Οι θεωρίες της αξίας ανακαινίστηκαν και γενικώς εμπλουτίστηκε η αντικαπιταλιστική κριτική σε μια περίοδο που είχε κάνει την εμφάνισή του ο **νέος αντικαπιταλιστικός διαφωτισμός** που έφερε και τον ΜΑΗ του '68 αλλά προχώρησε και ακόμη παραπέρα.

Το DIY είναι Αναρχικό ή Κομμουνιστικό; Όσο μπορεί να είναι και το κίνημα της αποανάπτυξης, το ριζοσπαστικό κίνημα για την προστασία των ζώων και άλλα αντιστασιακά αντικαπιταλιστικά κινήματα. Δηλαδή και μπορεί να είναι και μπορεί να μην είναι, αν συνδυαστεί ή ενσωματωθεί σε γενικότερα προτάγματα. Το παίρνουν, λοιπόν, οι Έλληνες Αναρχικοί με τη γνωστή βουλιμία, σαν το ένα και μοναδικό νοηματικό πρόταγμα, και το εγκαθιστούν στην κορυφή της ιεραρχικής πυραμίδας όλων των αναρχικών αξιών. Δίνουν μάλιστα τέτοια έκταση που η παράβασή του ή η αδυναμία εφαρμογής του DIY, να ακυρώνει το αναρχικό πρόταγμα καθαυτό. Αρκούσε δηλαδή να είσαι και να πράττεις

αντιεμπορευματικά, χωρίς καμιά άλλη παρέμβαση ή αναζήτηση στο πολιτικό, στη θεωρία, στον στοχασμό, πράγματα που δανείζονται από αλλού.

Αυτή η μερικότητα ανάχθηκε σε όλον και αντί το DIY να γίνει αναρχικό, «έγινε» η αναρχία DIY. Αυτά όμως δεν είναι εργαλεία πολιτικής παρέμβασης αλλά εργαλειοποίηση της αυτοαναφορικότητας.

Μόνο αυτό: Πρωταρχική συλλογιστική. Εξουσία και Αντιεξουσία

Ο Χομπς, αυτός ο σύγχρονος θεμελιωτής της πολιτικής φιλοσοφίας αλλά και του νεωτερικού Κράτους, θεωρεί τον Ηγεμόνα και την Εξουσία ως τους μοναδικούς εκφραστές της Πολιτικής Κοινότητας, στην οποία μεταβαίνει η κοινωνία αφήνοντας πίσω της τη φυσική κατάσταση, δηλαδή τον πόλεμο όλων εναντίον όλων. Συνεπώς, μας καλεί να παραδώσουμε όλα τα δικαιώματά μας στον Ηγεμόνα προκειμένου να τα διαχειριστεί όπως αυτός νομίζει καλύτερα για το καλό, την πρόοδο, αλλά κυρίως την ασφάλεια του συνόλου της κοινωνίας και των ατόμων.

Διευκρινίζει: «Τα τρία είδη πολιτικής κοινότητας», αναφέρεται στη μοναρχία, τυραννία, δημοκρατία, «δεν διαφέρουν ως προς την εξουσία αλλά ως προς την ικανότητα ή καταλληλότητά τους να παρέχουν ειρήνη και ασφάλεια στον λαό, κατά τον σκοπό της θέσμισής τους», άσχετα αν ο ίδιος προτιμούσε τη μοναρχία και άσχετα, φυσικά, αν τα ακρότατα όρια της λογικής του κατέληξαν στο Άουσβιτς.

Ας τον αντιγράψουμε: «Το δημοκρατικό κράτος, το εργατικό κράτος, το πράσινο κράτος, το φασιστικό κράτος δεν διαφέρουν ως προς την εξουσία αλλά είτε ως προς τον τρόπο άσκησης είτε ως προς την ικανότητά τους να διαχειρίζονται την εξουσία».

Και επειδή είναι ίδια ως προς την εξουσία γι' αυτό και συμμετέχουν στην κυρίαρχη θέσμιση των θεσμών της δημοκρατίας που είναι το κοινοβούλιο. Είναι ενταγμένα σε μια οριζόντια διάσταση που φτάνει από την Αριστερά στη Δεξιά.

Πάνω σε αυτήν ακριβώς τη λογική του Χόμπς είναι αντίποδας η αντιεξουσιαστική κριτική, η οποία θεωρεί την κατάσταση εξουσίας και κράτους φυσική κατάσταση και βαρβαρότητα και προτείνει την αυτοθέσμιση, το αυτεξούσιο, την αυτονομία.

Αυτός είναι ο λόγος που ο Αντιεξουσιαστής δεν ανήκει στην οριζόντια διάσταση (Δεξιάς-Αριστεράς) αλλά στην κάθετη εξουσίας-αντιεξουσίας (πάνω-κάτω). Για τον Αναρχικό δεν ξέρω, έχει μπερδέψει πολύ κόσμο, αλλά ας αρχίσει από τον Λεβιάθαν και ο ιστορικός υλισμός θα του φανεί ιδεολογικό προπέτασμα αν θέλει να γίνει αντιεξουσιαστής, διότι και ο Σων Κόνερι ήταν ο **άνθρωπος που θα γινόταν Βασιλιάς** αλλά δεν είχε το κατάλληλο αίμα και κατακρημνίστηκε. Μια ταινία με τον αγαπημένο Μάικλ Κέιν που βλέπεται με βαρύ Χειμώνα ή σε θερινό καλύτερα. Να τη δείτε.

Η Γεωιδεολογία των Καταφρονεμένων

Του Νώντα Σκυφτούλη

...Και το νήμα του νέου χωρισμού

Αναλαμβάνοντας τη διαχείριση του ελληνικού καπιταλισμού, ο Σύριζα άφησε στη χωρικότητα του πεδίου της Αριστεράς ό,τι ήδη προϋπήρχε αλλά και ένα εξίσου γνωστό μικρό πολιτικό υποκείμενο που απέβαλε από τα σπλάχνα της κυβερνησιμότητας του.

Το κενό στον χώρο της ιδεολογίας της Αριστεράς, που η απόδραση του Σύριζα θα άφηνε, ήταν όχι μόνο υπερπλήρες αλλά ξεχείλιζε από την πολυδιατυπωμένη και θεσμισμένη αφηγηματική πληθώρα.

Η πανσημία που χαρακτηρίζει τη μεθοδολογία του συγκεκριμένου

χώρου δεν κατόρθωσε να αρθρώσει ούτε μία νέα σημασιολογική κριτική σε ένα πρωτόγνωρο συμβάν που ήταν η ανάληψη της κυβέρνησης από την Αριστερά και η κατάληψη των υπουργικών θώκων από πρώην και νυν συντρόφους. Η νέα, πλέον, αριστερή ανάλυση και αντίληψη απέναντι στο κράτος, στον καπιταλισμό, στην κυρίαρχη θέσμιση, είναι τελικά η πολιτική άποψη του Σύριζα, ο οποίος μπορεί να νομιμοποιείται κοινωνικά αλλά και να αυτοαναίρεείται ρητά. Αντιθέτως, η άλλη εναπομείνασα αριστερή αφηγηματική πληθώρα δεν είναι νέα αλλά παραδοσιακή, της οποίας η διαρκής επανάληψη την οδηγεί και αυτήν στην αυτοαναίρεση των θεσφάτων τα οποία χρησιμοποιεί ως αφετηρία.

Μέσα από αυτή την πληθώρα των κριτικών του αριστερού χώρου, αποκαλύπτεται διαμέσου του λόγου, όχι η πολλαπλότητα και η πολυμορφία, αλλά η μονοσήμαντη αφαίρεση που καθόρισε και καθορίζει την ελληνική Αριστερά. Είναι αυτή η αφαίρεση που πληρώνει τα κενά και τα κάνει να ξεχειλίζουν. Είναι το ιστορικό φαντασιακό του χώρου της Αριστεράς, στο οποίο κανένα νέο στοχαστικό δεν προστέθηκε τα τελευταία 50 χρόνια. Παρήχθησαν μόνο κάποιες σημασιολογικές αναδιαρθρώσεις, αναγκαστικά για λόγους συγχρονισμού με τον ευρύτερο αισθητό κόσμο. Αυτές τις αναδιαρθρώσεις ενσωμάτωσε ο Σύριζα για να επιφέρει το τελικό πλήγμα σε ό,τι νέο για το χωρικό πεδίο της Αριστεράς.

Στο εγγενές έλλειμμα της ιδεολογίας της ελληνικής Αριστεράς οφείλεται τόσο η αδυναμία ανάδυσης ενός νέου πολιτικού λόγου έπειτα από μια κρίση, μια διάσπαση, μια ήττα, μια νίκη, όσο και η κοινότοπη επαναληψιμότητα κριτικής άποψης για τα όποια πολιτικά συμβάντα. Αυτή η μανιέρα έρχεται πληθωριστικά να καλύψει το κενό που δημιουργείται και τελικά το αφήνει ουσιαστικά περισσότερο κενό, διότι με κοινοτοπίες και κενολογίες δεν γεμίζει ούτε πληρούται κανένα κενό.

Τι ήταν και τι είναι η ελληνική Αριστερά

Η ελληνική Αριστερά στο σύνολό της δεν υπήρξε κομμουνιστική. Ο Κομμουνισμός για το σύνολο του χώρου της ιδεολογίας της

Αριστεράς ήταν μια μελλοντολογική, πολύ μακρινή αφαίρεση, η οποία εκτοπιζόταν από ένα δαιδαλώδες σύστημα μεταβατικών αφαιρέσεων και οι οποίες απορροφούσαν όλη τη φαιά ουσία του αριστερού αφηγήματος. Ο κομμουνισμός αποτελεί ένα τόσο μεγάλο πρόσχημα, που αφήνεται να αναδυθεί μέσα από την παρακμή της κατώτερής του αφαίρεσης – τον Σοσιαλισμό. Για αυτόν τον συλλογισμό είναι αλήθεια πως δεν φταίνε οι Έλληνες Αριστεροί αλλά είναι σίγουρο ότι είναι οι μόνοι στην Ευρώπη που ήθελαν να τον ακούσουν και να πλειοδοτήσουν σε αυτόν. Φυσικό επόμενο αποτελεί, λοιπόν, η έλλειψη κομμουνιστικής κουλτούρας και φυσικά αντίστοιχου σχεδίου.

Η ελληνική Αριστερά δεν υπήρξε ποτέ αντικαπιταλιστική. Ο αντικαπιταλισμός παρουσιάστηκε μέσα από ένα σύνολο μεταβατικών «αντικαπιταλιστικών» τακτικών, οι οποίες παρέπεμπαν εντέλει στην κατάληψη της εξουσίας και οι οποίες θα εφαρμόζαν, τελικά, τον κρατικό καπιταλισμό, αφού κάτι άλλο δεν υπήρχε στα υπόψιν. Η παντελής απουσία σοσιαλιστικού σχεδίου αντικαθίσταται από την κρατικοποίηση των μέσων παραγωγής, τη μεγαλύτερη δηλαδή απόδειξη εφαρμογής κρατικού καπιταλισμού.

Η λαϊκή δημοκρατία, το αντιιμπεριαλιστικό στάδιο, ο εθνικοαπελευθερωτικός χαρακτήρας, και οι διάφορες μορφές και ονοματοδοσίες παρείχαν στην επερχόμενη σταδιακή «επανάσταση», κατά τη διάρκεια της μεταπολίτευσης, και τον αντίστοιχο χαρακτήρα, αθρώνοντας ταυτόχρονα την πολιτική και οικονομική δομή του ελληνικού καπιταλισμού απέναντι στους «ξένους δυνάστες», στους «ιμπεριαλιστές» και στα «ξένα συμφέροντα».

Η **επανάσταση**, ως ρήξη με το υπάρχον, είχε αποδράσει από το φαντασιακό της Αριστεράς όπως και η Αριστερά από αυτό. Το κενό αυτό κάλυψαν άλλα φαντασιακά, είτε **εθνικά** είτε **αντιιμπεριαλιστικά**, τα οποία αντικατέστησαν τις οπτικές με τις οποίες φαίνεται ο κόσμος αλλά και τα διάφορα πολιτικά και κοινωνικά πράττειν.

Σε αυτή την κατεύθυνση, και όπως συμβαίνει σε κάθε ιδεολογικοποιημένη πολιτική, παρουσιάστηκε μία διττή γλώσσα,

μία του αισθητού κόσμου και μία του υπεραισθητού. Και ενώ στην αρχή φαινόταν ορθολογική αυτή η διττή αμφισημία, μόλις έπεσε τελείως και η χωρικότητα του υπαρκτού, μετετράπη ο σοσιαλισμός και ο κομμουνισμός σε ρώσικη σαλάτα και έμειναν οι υπόλοιπες αφαιρέσεις (αντιιμπεριαλιστικές, κ.λπ.) αποσπασματικές, ορφανές αλλά και απονεκρωμένες από το κομμουνιστικό περιεχόμενο των φορέων τους. Όλα αυτά βρίσκονται πλέον στριμωγμένα στον χώρο της άκρας Αριστεράς, λες και ήθελε κάποιος να τα εναποθέσει εκεί και να φύγει από τον χώρο.

Το αποτέλεσμα, το οποίο βλέπουμε δια γυμνού οφθαλμού στην εναπομείνασα Αριστερά, είναι ότι εξαντλεί την κριτική της σε δύο επίπεδα, τα οποία δεν ανήκουν με φυσικό τρόπο στην Αριστερά. Ανήκουν στην Εθνοκρατική Δεξιά, η οποία, παρ' όλη την εις βάρος της ιστορικότητα, επαναοικειοποίησε την ηγεμονία της σε αυτά τα τρόπαια της ελληνικής Αριστεράς, η οποία τα διακινούσε εισπράττοντας γόητρο και οίκτο μαζί. Με αυτόν τον τρόπο, στην τελευταία απέμεινε το ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΟ, η κριτική στην πολιτική με όρους ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ.

Το ΚΚΕ δικαιωματικά, η μήτρα του αντιιμπεριαλισμού

Η κυρίαρχη μήτρα ιδεολογικής παραγωγής στον χώρο των πολυτασικών αριστερών ρευμάτων είναι δίχως αμφιβολία το ΚΚΕ. Με βάση το κόμμα αυτό, και σε σχέση σύνθεσης ή αντίθεσης, παράγονται οι νοητικές δομές της αριστερής ιδεολογίας και το «σκεπτικό» για τον αισθητό κόσμο, τον εγχώριο και τον διεθνή. Το ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΟ για το ΚΚΕ είναι μια νοητική δομή με ενδογενή αλλά και εξωγενή αίτια.

Το πρώτο, διότι το κόμμα αυτό αντικατέστησε νωρίς την επανάσταση, ως φαντασιακό πρόταγμα, με το λαϊκοδημοκρατικό ή λαϊκομετωπικό και πέρασε την οπτική του μέσα από τα συμφέροντα της λαϊκομετωπικής συμμαχίας σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο. Ήρθε και η δεκαετία του '40, όχι μόνο για να επισφραγίσει αυτή την προοπτική αλλά και για να την επιβραβεύσει. Έκτοτε, ο εθνοκρατισμός, ο αντιιμπεριαλισμός με μικρές ή μεγάλες εντάσεις, είναι η βάση της ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.

Η τελευταία ενδυναμώθηκε από τον δεύτερο, τον εξωγενή παράγοντα, που είναι ο καθορισμός του κόμματος αυτού από την εξωτερική πολιτική της Ρωσίας (Σ.Ε.), του πάλαι ποτέ κρατικού καπιταλισμού. Ενώ, δηλαδή, στα καθεστώτα με κυρίαρχη ιδεολογία τον μαρξισμό-λενινισμό, η γεωιδεολογία έπαιζε τον ρόλο της υπεράσπισης και διεύρυνσης των κρατικών τους συμφερόντων, για τα αδελφά κόμματα και τις ομαδοποιήσεις στον υπόλοιπο κόσμο ανάγονταν σε ιδεολογία και πολιτική παρέμβαση που έφτανε στα όρια ενός ιδιότυπου σουρεαλισμού.

Η κινέζικη θεωρία των τριών κόσμων (α΄ κόσμος: οι δύο υπερδυνάμεις, β΄ κόσμος: ο αναπτυγμένος καπιταλισμός, γ΄ κόσμος: οι υπανάπτυκτες χώρες), η οποία δικαιολογούσε τις οικονομικές και διπλωματικές σχέσεις της μαοϊκής Κίνας με διάφορες δικτατορίες (Χιλής, κ.λπ.), εξελίχθηκε στην Ελλάδα ως μία στρατηγική για τα διάφορα αριστεριστικά ΜΛ κομμάτια και ως πολιτική πρόταση στις ντόπιες άρχουσες ελίτ. Και αυτό δεν ήταν ένας απλός αντιιμπεριαλισμός αλλά αποτελούσε την αθωωτική και νομιμοποιητική φόρμα των σχέσεων κυριαρχίας του υπάρχοντος.

Είχε δίκιο το ΚΚΕ όταν θεωρούσε τους Έλληνες αριστεριστές, δεξιούς οπορτουνιστές ως προς αυτό, διότι έφτασαν να υποστηρίζουν και αντιδραστικά εθνικο-κινήματα στον τρίτο κόσμο. Η άκρα Αριστερά, επομένως, δεν αντλεί τον αντιιμπεριαλισμό της από τις παραδόσεις του ΕΑΜ αλλά τον ενισχύει και με δικά της όπλα, μετατρέποντάς τον σε μια **φευγάτη γεωπολιτική καρικατούρα** (12 μίλια στο Αιγαίο). Με αυτές τις παραδόσεις να κυριαρχούν, δεν ξέφυγαν ποτέ, όσο και αν τις stroγγύλεψαν, και ποτέ δεν έγιναν ούτε αντικαπιταλιστές ούτε βεβαίως και κομμουνιστές, όποια έννοια και να δώσουμε σε αυτούς τους όρους. Παρ' όλα αυτά, τις χρησιμοποιούν για να υποδηλώσουν όλα τα παραπάνω.

Η συγκρότηση σε ένα λαϊκίστικο αφήγημα, ακόμη κι αν είναι κάτι απολύτως εθνικιστικό, είναι πλέον αυτοσκοπός και θα το υιοθετήσουν αρκεί να υπάρχει ελπίδα ότι θα τροφοδοτηθούν από κόσμο. Γιατί άλλη ελπίδα δεν υπάρχει...

...και από τον αντιιμπεριαλισμό στον εθνικισμό

Η Αριστερά για το Μακεδονικό, τη Μέση ανατολή και την ΕΕ έχει μια εθνοκεντρική οπτική. Μόνο που σήμερα αυτή η αντιιμπεριαλιστική εθνοκεντρική πολιτική αποτελεί κυρίαρχη ιδεολογία και καθολική για τη μικρομεσαία, τουλάχιστον, τάξη αλλά και για τις κυρίαρχες θεσμίσεις (Παιδεία, Δικαιοσύνη, Εκκλησία) με συνέπεια την αμηχανία των διαχωριστικών γραμμών που προκύπτει. *Ο θύτης και το θύμα αγκαλιά*, ο Σκαλούμπακας με τον Θεοδωράκη, ο Αριστεριστής τάδε με τον χρυσαυγίτη. Αν τα διάβαζε αυτά κάποιος σε έναν άλλον χρόνο θα τα θεωρούσε συκοφαντίες σταλινικού τύπου. **Να όμως που τα είδαμε με τα μάτια μας γιατί ήμασταν απέναντί τους στις 4 Φλεβάρη.**

Τον τόνο και τον χαρακτήρα σε αυτή την τελευταία γεωιδεολογική εξέλιξη της Αριστεράς τον έδωσαν ασφαλώς ο Συνασπισμός το '89 και ο Σύριζα, συμπορευόμενος με την ακροδεξιά ΑΝΕΛ το 2015. Και σε αυτούς τον παρέδωσαν οι κυρίαρχες αξίες του Ελληνικού Βαλκανικού εθνοκρατισμού. **Τέλος, λοιπόν, οι διαχωριστικές γραμμές Δεξιάς -Αριστεράς.** Το μόνο βέβαιο είναι το νέο νήμα των διαχωριστικών γραμμών, που βρίσκεται ήδη στο προσκήνιο, ανατρέποντας τις χωριστικές αχνοκεριές του παρελθόντος διαχωρισμού.

Συμβαίνουν όμως και εις τας Αναρχίας

Υπάρχουν καθολικά φαινόμενα που εσωτερικεύονται από όλους, γι' αυτό και τα λέμε καθολικά. Στην προκειμένη περίπτωση, όμως, η εμφάνιση του χώρου της Αναρχίας και του Αντιεξουσιαστικού εν γένει ρεύματος κριτικής, ανέδειξε μια πολιτική και ένα φαντασιακό πέρα και ενάντια σε αυτή την ιδεολογία και πολιτική της Αριστεράς (του ΠΑΣΟΚ συμπεριλαμβανομένου) και από αυτό το πλαίσιο αντλούσε τη δυναμική του. Η κριτική στον αντιιμπεριαλισμό, στο εθνικοανεξαρτησιακό και σε όλον τον πολιτισμό που τα πλαισίωνε, ήταν δίχως αμφιβολία ο πιο βαθύς διαχωρισμός απέναντι στα επαναστατικά προτάγματα που προέβαλλε ο αντιεξουσιαστικός διαφωτισμός.

Παρά την άτακτη φαινομενική υποχώρηση της αριστερής αντιιμπεριαλιστικότητας, ομάδες από τον αναρχικό χώρο φρόντισαν να την καλύψουν και ενισχύσουν, μηχανιστικά είναι η αλήθεια, με ένα είδος **αναρχικού αντιιμπεριαλισμού**. Αυτό έγινε για δύο λόγους που είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε. Η βαθμιαία έξοδος των αναρχικών ομαδοποιήσεων από το σύνολο του αναρχικού προτάγματος και η αντικατάστασή του με ιδεοληψίες και στάσεις προσωρινού και ευκαιριακού χαρακτήρα είναι ο πρώτος λόγος. Δεύτερον, η προσφυγή στα αντιιμπεριαλιστικά μαρξιστικά-λενινιστικά αφηγήματα, λόγω πολιτικής και αναλυτικής ανεπάρκειας.

Αλλά το σημαντικότερο είναι που όλα αυτά γίνονται αποδεκτά και από ένα υποκείμενο το οποίο έχει παραδοθεί σε αυτές τις ανακουφιστικές και παρηγορητικές ψευτοπολιτικές. Ναι μεν δεν υπάρχει κίνδυνος διεύρυνσης, ούτε δυνατότητα εμφάνισης ενός αναρχικού Κιμ, αλλά υπάρχει κίνδυνος γελοιοποίησης της, καταναλωμένης με περίσσεια βουλιμία, λέξης “Αναρχία”. Η χωρίς φειδώ χρησιμοποίηση του όρου, λόγω της γοητείας που προκαλεί αλλά και του κόσμου που συσπειρώνει λόγω ταυτότητας –διότι σε άλλη περίπτωση θα ήταν πιο υποδεέστερο το μπαγκράουντ αυτό και από μια ομάδα μ-λ – κατατρώνει σαν σαράκι αυτό το υψηλό ιδεώδες.

Όπως και να έχουν τα πράγματα, είναι αναγκαίο να επαναδιατυπώσουμε τα αντιεξουσιαστικά προτάγματα και όχι μόνο γι’ αυτόν τον λόγο, ο οποίος ούτως ή άλλως ανήκει στο δίπολο **επανάσταση ή εθνικισμός, αντιιμπεριαλισμός**. Αλλά υπάρχουν πολλοί πιο σημαντικοί και σύγχρονοι λόγοι.

Η συγκεντροποίηση του σύγχρονου κράτους επιβάλλει μια κυβερνησιμότητα και διαχειρισιμότητα έλεγχου και επιτήρησης, αποστεωμένης από κάθε πολιτικό και νοηματικό περιεχόμενο. Πέρα από τις σχέσεις κυριαρχίας, τεχνολογίας και οικονομίας, η αντιεξουσιαστική κριτική είναι πιο επίκαιρη από ποτέ και αυτό είναι πλέον καθολικά αποδεκτό.

Γνωρίζοντας ότι η εξουσία και το Κράτος είναι η βάση και η

δυνατότητα της καταπίεσης, των ανισοτήτων του καπιταλισμού, του ιμπεριαλισμού αλλά και της θανατοπολιτικής του Άουσβιτς, θα διευρύνουμε την αντιεξουσιαστική κριτική σήμερα σε όλα τα σημεία. Ο Οργουελικός εφιάλτης της επιτήρησης και του ελέγχου, της εκμετάλλευσης και του χρηματοπιστωτικού ολοκληρωτισμού δεν παίρνει εναλλακτική διαχείριση. Η κατάργηση των σχέσεων κυριαρχίας περνά μέσα από την κατάργηση του κράτους, με προοπτική την κοινωνική οργάνωση της αυτονομίας, της αντιεξουσίας, της άμεσης δημοκρατίας.

---

* Το παρόν κείμενο δημοσιεύεται στο τεύχος της Βαβυλωνίας #20.

Αποτύπωμα vs DNA

Νώντας Σκυφτούλης

Η φιλοσοφία της Αντιτρομοκρατικής -η οποία αποτυπωνόταν στο παρελθόν και εγγράφως στα διαβιβαστικά, αλλά και που τώρα διατυπώνεται εμμέσως προκειμένου να εσωτερικευθούν οι προτροπές της από τους δικαστές και να εφαρμόσουν τον 187^A, πάνω στην αστυνομική και δικαστική θεμελίωση μιας πολιτικής σκευωρίας εφαρμογής του τρομονόμου- συγκροτείται με βάση την ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΤΟ ΔΑΚΤΥΛΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ Ή ΤΟ DNA και τον ΜΑΡΤΥΡΑ. Όταν ένα από αυτά σπάσει, διαλύεται η πλεκτάνη και σε εκείνο το σημείο χάνεται η ψυχραιμία από τους δικαστές, οι οποίοι προκειμένου να τιμωρήσουν καταφεύγουν στο αβάσιμο και ανόητο περιεχόμενο των αποφάσεων. Αυτό έγινε και στην περίπτωση του Θεοφίλου αλλά και της Ηριάννας με ιδιαίτερα απροσημάτιστο τρόπο.

Αναφέρω από το παρελθόν 3 περιστατικά δικαστικού αδιεξόδου της φιλοσοφίας της Αντιτρομοκρατικής, τα οποία αναίρεσαν το

συλλογιστικό φαντασιακό της:

1. ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ (Καλογρέζα-Μπουκουβάλας, 1987). Στη συμπλοκή της Καλογρέζας εκτελέστηκε ο Μιχάλης Πρέκας και συνελήφθησαν ο Χριστόφορος Μαρίνος και ο Κλέαρχος Σμυρναίος εκεί. Παράλληλα, αλλά όχι ταυτόχρονα, συλλαμβάνεται ο Μάκης Μπουκουβάλας σαν έτοιμος από καιρό για ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ του, που βρέθηκε στη πόρτα της γιάφκας Καλαμά (Τσουτσουβή).

Η Αντιτρομοκρατική διά του διαβιβαστικού αλλά και διά των στελεχών της αστυνομίας στο Δικαστήριο προσπάθησε να θεμελιώσει «τρομοκρατική ομάδα» εντάσσοντας και τους τρεις στην Αντικρατική Πάλη παρ'όλο που κανένας δεν είχε καμιά σχέση με τη συγκεκριμένη οργάνωση και αυτό επιβεβαιώθηκε πλέον με τα χρόνια που πέρασαν. Στο δικαστήριο αποκαλύφθηκε η χονδροειδής πλεκτάνη αλλά έμεινε το ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ στον Μάκη το οποίο προσπαθούσαμε σαν κίνημα αλληλεγγύης να αποκρούσουμε και μιλάγαμε για μεταφορά αποτυπώματος. Τελικά το δικαστήριο δέχτηκε την ύπαρξη αποτυπώματος στην εξώπορτα της γιάφκας αλλά απέρριψε τα συνοδευτικά παραβατικά που υπήρχαν μέσα στη γιάφκα. Το ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ στην προκειμένη περίπτωση, σαν αποδεικτικό στοιχείο, δεν ήταν αρκετό να συγκροτήσει συμμετοχή σε ΟΜΑΔΑ και αυτό το συμπέρασμα έγινε δικαστική απόφαση, δηλαδή νόμος. Η ΟΜΑΔΑ, το ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ και η συλλογιστική της αντιτρομοκρατικής κατέρρευσε. Ο Μάκης αθώωθηκε λόγω αμφιβολιών.

2. ΑΠΟΤΥΠΩΜΑΤΑ (Γιάφκα Μαυρικού, 1990). Μαζί με τον Κυριάκο Μαζοκόπο συλλαμβάνονται και ο Σπύρος Κογιάννης, η Ροζίνα Μπέργκνερ και ο Γιάννης Μπουκετσίδης. Οι συλλήψεις των τριών έγιναν πάλι προκειμένου να θεμελιωθεί «τρομοκρατική οργάνωση» και να συνοδευτούν τα όποια ευρήματα της γιάφκας. Αυτό έγινε με βάση τα αποτυπώματα που βρέθηκαν **εντός γιάφκας** και εύκολα μπορεί κάποιος να υποθέσει μια αυτονόητη συμμετοχή τους. Αν δεν υπήρχε κίνημα αλληλεγγύης με παρεμβάσεις προς τα έξω σίγουρα και οι δικαστές θα μπορούσαν ανενόχλητοι να εφαρμόσουν την αστυνομική συλλογιστική. Τα αποτυπώματα των τριών βρέθηκαν μέσα στη γιάφκα μεν, αλλά σε κινητά μέρη όπως βιβλία, χαρτιά,

κλπ. τα οποία θα μπορούσαν να έχουν μεταφερθεί και, πράγματι, με δικαστική απόφαση τα αποτυπώματα δεν αποτέλεσαν ισχυρό αποδεικτικό στοιχείο προκειμένου να καταδικαστούν. Έτσι και εδώ λοιπόν, ούτε η ΟΜΑΔΑ ούτε τα ΑΠΟΤΥΠΩΜΑΤΑ δεν οδήγησαν στη θεμελίωση της αστυνομικής πλεκτάνης με δικαστική απόφαση, δηλαδή με νόμο.

3. ΜΑΡΤΥΡΕΣ (Υπόθεση Ε. Σκυφτούλη, 1992). Σύλληψη για απόπειρα κλοπής αυτοκινήτου με τον Χριστόφορο Μαρίνο, η οποία μετατρέπεται σε σύλληψη για συμμετοχή στη 17N. Υπάρχουν δύο μάρτυρες εκ των οποίων ο ένας αναγνωρίζει τη συμμετοχή του Σκυφτούλη στη συμπλοκή των Σεπολίων 100% ενώ ο δεύτερος κατά 80%. Ταυτόχρονα, έρχονται και συμπληρωματικές κατηγορίες για συμμετοχή στον ΕΛΑ με δύο άλλους μάρτυρες, για τη βομβιστική επίθεση στα ΜΑΤ στο θησείο κατά 80% και για μία βομβιστική επίθεση στην Αυριανή κατά 100%. Πάλι αν δεν ήταν το κίνημα αλληλεγγύης οι αποφάσεις των δικαστών θα ήταν σε συγκεκριμένη κατεύθυνση. Με βούλευμα έστω και με το ζόρι -γράφουν στην εισήγηση περί πολιτικών πιέσεων και εχθρού του κράτους κτλ.- αμφιβάλλουν για την ενοχή και παράλληλα οι ΜΑΡΤΥΡΕΣ κατηγορίας δεν αποτελούν ικανό αποδεικτικό στοιχείο με δικαστική απόφαση, δηλαδή με νόμο.

Το ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ, οι ΜΑΡΤΥΡΕΣ, οι ΣΧΕΣΕΙΣ δεν είναι αναγκαία και επαρκή στοιχεία για να ενοχοποιήσουν κάποιον-α για συμμετοχή σε «εγκληματική οργάνωση» και αυτό είναι **νόμος** αν δεχτούμε τις δικαστικές αποφάσεις των παραπάνω υποθέσεων.

Η Ηριάννα, ο Περικλής, ο Θεοφίλου δικάζονται και ξαναδικάζονται για συμμετοχή σε «εγκληματική οργάνωση» με ένα μόνο στοιχείο που αφορά ένα λειψό DNA, βγάζοντας έτσι οι ίδιοι οι δικαστές ένα πρώτο παράνομο συμπέρασμα. Για να δικαιολογηθούν οι αποφάσεις αυτές, οι δικαστές καταφεύγουν στη φαιδρότητα της Βαρκελώνης, ποινικοποιώντας το ταξίδι ή τις προσωπικές, πολιτικές σχέσεις αλλά και τις ιδεολογικές. Και αυτά είναι τα επόμενα παράνομα συμπεράσματα που οι ίδιοι οι δικαστές υιοθετούν προκειμένου να τιμωρήσουν. Ακόμη κι αν υποθέσουμε ότι δεχόμαστε την ύπαρξη του DNA, γιατί αυτό να

είναι απόδειξη συμμετοχής σε μία παράβαση, σε μία συμμετοχή σε «εγκληματική οργάνωση», σε μια ληστεία; Γιατί προβαίνουν σε απροκάλυπτα ανορθολογικούς δικαστικούς συλλογισμούς; Να σας πω εγώ.

Γιατί εφαρμόζουν το **ποινικό δίκαιο του εχθρού**. Αυτό σε όλα τα βουλεύματα κατά το παρελθόν γραφόταν ρητά: Είναι εχθρός του Κράτους.

Καταλανισμός

Νώντας Σκυφτούλης

Ο μαίστρος του ρομαντισμού (λατρεία της παράδοσης, ανάμνηση της μοναδικότητας, μεγαλείο του παρελθόντος, συναίσθημα ενότητας) διασκόρπισε τον εθνικισμό σε όλη την Ευρώπη ακόμη και στα Βαλκάνια τροφοδοτώντας με τους αντίστοιχους «-ισμούς» όλα τα έθνη. Το να μιλάει ο κάθε λαός τη γλώσσα του και να διαχειρίζεται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, το σύνολο της ζωής του τελικά, δεν θα 'ταν πρόβλημα. Άλλο όμως αυτό και άλλο να θέλει να τα επιβάλλει παντού, δηλαδή να κατασκευάσει εθνοκράτος.

Με τη Ζενεραλιδάδ και τον Λιουί Κομπανύς συγκυβερνήσαμε στην Ισπανία το 1936 και κανένας καταλανισμός δεν εμπόδισε τους Καταλανούς της φάλλαγγας Ντουρούτι να πέσουν υπερασπιζόμενοι τους Καστιγιάνους στη Μαδρίτη. Μα είναι απλό. Δεν υπήρχε καταλανισμός εκείνη την περίοδο και αν υπήρχε ήταν προνομιακό νόημα των ανωτέρων τάξεων. Οι εργάτες είχαν τότε το δικό τους νόημα. Ήταν αναρχικοί και σοσιαλιστές και είχαν την εμπειρία του καταλανισμού, του οποίου οι ηγέτες του συμμαχησαν λίγα χρόνια πριν με τον Ισπανό δικτάτορα Πρίμο Ντε Ριβέρα ενάντια στον κοινό κίνδυνο που ήταν το εργατικό και κοινωνικό κίνημα που απειλούσε τον ισπανικό καπιταλισμό και κρατισμό στο σύνολό

του.

Αυτή είναι η ιστορική πραγματικότητα, παντού πανομοιότυπη της κοινοτοπίας του εθνοκρατισμού. Είναι αλήθεια ότι η Καταλονία περνώντας ιστορικά όλες τις φάσεις του φεουδαρχικού κύκλου και είτε σαν κομητεία, είτε σαν πριγκιπάτο, είτε σαν βασίλειο, είτε σαν αποικιοκρατική δύναμη, διατηρούσε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός έθνους το οποίο απαιτούσε τη μη-ενσωμάτωση του στο ευρύτερο ισπανικό πλαίσιο και αυτό τις περισσότερες το πετύχαινε, ενώ δεν είναι λίγες οι φορές που συγκροτούσε κρατικές δομές και ήταν μια ανάσα από την ανεξαρτησία.

Πάντα όμως την πορεία προς την ανεξαρτησία ή την αυτονομία, ακόμη και το δικαίωμα στη γλώσσα, ανέκοπταν οι δικτάτορες του Ισπανικού εθνοκρατισμού. Μόνο δικτάτορες και μόνο με δικτατορίες μπορούσε να περάσει ο ισπανικός εθνοκρατισμός και τούτο διότι η Ισπανία και οι συμπαθείς Ίβηρες δέχτηκαν ουκ ολίγες προσμίξεις και αλληλεπιδράσεις μέχρι να κατασταλάξουν να δεχτούν και αυτοί μαζί με πολλούς ευρωπαίους το αίμα και τη γη σαν ενοποιητικούς παράγοντες.

Τι να πούμε για τους Βησιγότθους, τους Άραβες ή για τα τεράστια σύνορα της μεγαλύτερης αποικιακής δύναμης που υπήρξε η Ισπανία; Ποιος Ισπανός μπορεί πράγματι να πιστέψει ότι βρίσκεται σε ένα έθνος με μία γλώσσα, με κοινό νου και με κοινές προοπτικές;

Οι λαοί και τα έθνη της Ισπανίας είναι δομημένα ιστορικά σύνολα που δεν μπορούν να συμβιβαστούν με τις απλουστεύσεις ενός εθνοκράτους. Συνήθως ένας Φράνκο με τη βία και το αίμα επανέφερε την Ισπανία στην καστιλιάνικη κυριαρχία. Το Φρανκικό φασιστικό κράτος κράτησε πολύ αφού φρόντισε να καταστείλει και να ενσωματώσει βίαια όλα τα έθνη της Ισπανίας. Η φασιστική δικτατορία του Φράνκο κράτησε πολύ. Οι αγώνες όμως των λαών της Ισπανίας συνέχιζαν να υποδαυλίζουν το εθνοκράτος συνέχιζαν να αντιστέκονται και κυρίως, με εκκωφαντικό τρόπο, οι Βάσκοι μεσούσης της δικτατορίας.

Με την πτώση της δικτατορίας ο καταλανισμός προσλαμβάνει διαστάσεις που ποτέ δεν είχε. Γίνεται μαζικό κοινωνικό κίνημα όπου διαπερνά καθολικά σχεδόν και τις κατώτερες τάξεις και πετυχαίνει ένα είδος αυτονομίας με κρατικές δομές.

Στο ζήτημα τώρα της ανεξαρτησίας υπάρχουν ερωτήματα τα οποία λίγο-πολύ είναι απαντημένα από την ιστορία αλλά ας τα ξαναθυμηθούμε...

1. Είναι όρος ύπαρξης για την καταλανική εθνότητα ένα εθνοκράτος όπως στην περίπτωση της Παλαιστίνης ή είναι όρος ύπαρξης ενός καθολικού νοήματος; Αν είναι το δεύτερο υπάρχουν σημαντικότερα νοήματα από την προοπτική ενός ακόμη εθνοκράτους.

2. Ο σεβασμός στην τοπικότητα είναι εκ των ων ουκ άνευ. Όταν μάλιστα η τοπικότητα αναιρεί ή αναιρείται από την ευρύτερη κοινωνία τότε δεν μπορούν να συνυπάρξουν. Εδώ τι ακριβώς αναιρείται; Το κοινωνικο-οικονομικό (γιατί οι εθνικές κατοχυρώσεις ήδη απολαμβάνονται) σύστημα, δηλαδή ο καπιταλισμός; Σίγουρα όχι. Μάλιστα πολλοί λένε ότι η ανεπτυγμένη Καταλονία δεν θέλει να διαμοιράσει τον πλούτο της με τους υπόλοιπους Ισπανούς. Δεν το λέμε εμείς εδώ σαν επιχείρημα, αποτελεί όμως καπιταλιστική αρχή η διαφύλαξη και η αύξηση του πλούτου και μοιραία η Καταλονία θα ακολουθήσει αυτή την αρχή και ας μην είναι στις προσδοκίες της.

3. Όταν μια εθνότητα υψώνει τη σημαία του εθνοκρατισμού δεν συσπειρώνει και αναπαράγει τον ευρύτερο εθνοκρατισμό στο εσωτερικό των κοινωνιών;

Στην περίπτωση της Καταλονίας ο καταλανισμός από το 1934 και μετά είναι σε προοδευτική κατεύθυνση και έρχεται σε σύγκρουση με το πολύ βρώμικο ιστορικά ισπανικό κράτος, το πιο γνωστό αιματοβαμμένο εντός και εκτός της επικράτειας του.

Είμαστε δίπλα και αλληλέγγυοι στην αντίσταση των Καταλανών για περισσότερη αυτονομία αλλά θα λέγαμε «ναι σε όλα» αν αυτή η αυτονομία ανέτρεπε, αντιστρέφοντας ολοκληρωτικά, την

προοπτική. Στην περίπτωση συγκρότησης εθνοκράτους ή βασιλείου -που αν επιμένουν κάποτε θα γίνει- δεν μπορούν να καμφθούν οι αντιρρήσεις, υιοθετώντας για όλες τις κοινωνίες την πολεμική προοπτική του εθνοκρατισμού.

Η Κυπριακή Δυστοπία

Νώντας Σκυφτούλης

*Ο λόγος γραφής του κειμένου είναι επειδή οι σύντροφοι της *Συσπείρωσης Ατάκτων* πήραν μια σοβαρή θέση στο Ζήτημα όπου διατυπώνουν την δικοινοτική-διζωνική ομοσπονδία και μας επιτρέπουν να επαναπροσδιορίσουμε συνολικά τη στάση μας (<https://syspirosiatakton.org/ne-re-omospondia/>).

Αυτοδιάθεση, Ανεξαρτησία, Ένωση, Τακσίμ, Ευκταίο-Εφικτό, είναι λέξεις που ακούγονταν όλα αυτά τα χρόνια στην Κύπρο σαν προπέτασμα καπνού και σαν καταφύγιο «ηθελημένης» στρατηγικής ανεπάρκειας διότι πέρα των άλλων καμιά από αυτές τις λέξεις δεν εννοούνταν. Παρ'όλα αυτά συγκρότησαν το λεξιλόγιο της κυπριακή δυστοπίας και μετέτρεψαν τον λόγο σε ομιλούν εργαλείο.

Αυτή η δυστοπία είχε θεϊκή προέλευση και ξέρετε γιατί; Διότι ανατέθηκε στην Εκκλησία η διαχείριση του Κυπριακού από την αρχή της γένεσης του σύγχρονου Κυπριακού κράτους.

Μέχρι τότε ξέραμε ότι οι εθνοκρατικές, εθνικοαπελευθερωτικές, εθνικές γενέσεις γίνονταν ενάντια στους Βασιλιάδες και στη συγκυβερνώσα Εκκλησία. Να πούμε για τον Γκαριμπάλντι είναι πολύ ευρωπαϊκό το ταπεραμέντο αλλά και στα βαλκάνια και στην Ελλάδα ακόμα, όπου χρειάστηκε, είχαμε γκαριμπαλντίνους είτε δεξιούς-κεντρώους είτε αριστερούς. Μόνη εξαίρεση η Κύπρος. Αυτό είναι ένα στοιχείο της κυπριακής δυστοπίας το οποίο

πολλαπλασιάζεται από το γεγονός ότι η ίδια η Εκκλησία έθαψε την Κύπρο κάτω από τις πέτρες του ΑΝΑΘΕΜΑΤΟΣ (1915), που σκόρπιες υπάρχουν ακόμη στο πεδίο του Άρεως, προτιμώντας μαζί με το Βασιλέα (Κωνσταντίνος Α!) τη συμμαχία με τον Γερμανό καίσαρα ενάντια στον Βενιζέλο και τους Αγγλογάλλους που έδιναν απλόχερα την Κύπρο στον μελλοντικό σύμμαχο.

Τι πιο φυσιολογικό για μια Εκκλησία να συμμαχήσει με τον πρώην αντιπρόσωπο του Θεού στη γη και μετέπειτα ελέω λαό. Παρόλα αυτά εξακολουθεί να θεωρείται εθνική(!!!) δομή.

Το 1947-48 συγκροτήθηκε με εκκλησιαστική πρωτοβουλία το Εθναρχικό Συμβούλιο το οποίο έβαλε μπροστά το ζήτημα της Ένωσης με τη «μητέρα πατρίδα» αφού πρώτα επέλεξε να θέσει εκτός συμβουλίου το ΑΚΕΛ -παρόλο που ήταν με την Ένωση και είχε το 1/3 του λαού- λόγω ιδεολογικών διαφορών, για να υποδηλώσει τον αντικομμουνιστικό χαρακτήρα της υπόθεσης Ένωσης που αναλαμβάνει να διαχειριστεί. Ταυτόχρονα με το πρόταγμα της Ένωσης εκτόπιζε από τη διαδικασία και το 1/5 των κατοίκων του νησιού που ήταν οι Τουρκοκύπριοι.

Όλα αυτά έγιναν με πρωτοβουλία του Μακαρίου, ακόμα και το Δημοψήφισμα, θεωρώντας τα βουλές του Θεού ή στη χειρότερη περίπτωση φυσιολογικές απόρροιες ενός ελληνοχριστιανικού φαντασιακού. Το λέμε έτσι για να εξηγήσουμε τη μετέπειτα αλλαγή, σχεδόν ριζική, του Μακάριου όταν αντελήφθη τη δυστοπία της μεθόδου. **Ότι δηλαδή χωρίς Γκαριμπάλντι και χωρίς τον παραμερισμό της Εκκλησίας μόνο προτεκτοράτο γίνεται και όχι «ανεξάρτητο» κράτος.** Ο Γκαριμπάλντι άνοιξε διάπλατα την αγκαλιά του στον Μπακούνιν αλλά και οι εδώ «γκαριμπαλντίνιοι» κάπως «αντίστοιχα» λειτουργούσαν με τους περιορισμούς των Βαλκανικών φαντασιακών. Στην Κύπρο η Ένωση από την αρχή καθιερώθηκε σαν μοναδική προοπτική και σε αυτήν βρήκε καταφύγιο ό,τι πιο παρακρατικό εθνικιστικό, αντικομμουνιστικό στοιχείο από την Κύπρο και τον Ελλαδικό χώρο προδιαγράφοντας τη συνέχεια και το τέλος. Φυσικά με προδοσία και αίμα.

Η επιλογή της Ένωσης ως πρόταγμα «εθνικής ολοκλήρωσης» δεν

ήταν καινούργιο αλλά είχε επαναληφθεί δύο φορές με «επιτυχία» για τη Σάμο και την Κρήτη. Με ποιους όρους όμως και με ποιους πρωταγωνιστές;

Στη Σάμο (1912) συνέβη με συγκροτημένη εθνοδημοκρατική πρόταση, με ένοπλη παρέμβαση (σχεδόν εμφύλιο) και με ευμενές διεθνές πολιτικό περιβάλλον. Και η Σάμος είχε την προνομία από την οθωμανική αυτοκρατορία να μην κατοικηθεί από μουσουλμάνους. Ένας από τους ηγέτες υπήρξε ο Σοφούλης (Σύμφωνο Σοφούλη-Σκλάβαινα) αντικομμουνιστής μεν (πρωθυπουργός εμφυλίου) αλλά όχι μόνο αυτό.

Στην Κρήτη ένα χρόνο αργότερα μέσα από συχνές εξεγέρσεις, με καθοριστική συμβολή αστών ηγετών της Κρήτης και με πρόταση πολιτική εθνοδημοκρατική πραγματοποιήθηκε η Ένωση. Δεσπόζουσα πολιτική μορφή ο Βενιζέλος που έγινε όχι μόνο πρωθυπουργός όλου του Ελληνικού κράτους αλλά και «εθνάρχης». Και αυτός αντικομμουνιστής αλλά όχι μόνο.

Δύο παραδείγματα, καμία σχέση με την Κύπρο.

Εκεί ήταν ένα το πολιτικό πρόταγμα, η Ένωση, απογυμνωμένο όμως από τα αναγκαία και επαρκή και αυτός είναι ο λόγος που δεν μπορούσαν να ξεγελάσουν κανέναν σε διεθνές επίπεδο. Γρήγορα η Εθναρχία και οι Ενωτικοί βρέθηκαν αντιμέτωποι με την καχυποψία όλου του ανταποικιακού κινήματος που αναπτυσσόταν ραγδαία εκείνη την περίοδο. Η Αυτοδιάθεση-Ανεξαρτησία που πετάχτηκαν ως συνοδευτικά δεν ήταν δυνατό να άρουν την καχυποψία απέναντι, όχι μόνο σε έναν Μπεν Μπελά ή σε έναν Κάστρο αλλά ούτε από τον Νάσερ και τον Νεχρού. Διότι ανταποικιακός αγώνας σημαίνει ενότητα όλης της κοινωνίας ενάντια στους αποικιοκράτες ενώ το αίτημα της Ένωσης δια μέσου της αυτοδιάθεσης απέκλειε από τον αγώνα το 20% του νησιού και ένα άλλο τόσο σε κατάσταση εξαίρεσης (τους αριστερούς). Η Ένωση λοιπόν και η αυτοδιάθεση έβγαζαν τον αγώνα από τα κάτω και τον μετέτρεπαν σε αγώνα κρατικής διαβούλευσης.

Σε όλα αυτά αλλά και σε όσα ακολούθησαν ήταν παρών ο Μακάριος.

Με αυτόν τον τρόπο η Ένωση βρήκε όπως ήταν επόμενο την αντίστοιχη απάντηση Τακσίμ (διχοτόμηση) και ο διαχωρισμός θεσμοποιείται και μονιμοποιείται. Η αυτοδιάθεση-ένωση από τη μια μεριά, το Τακσίμ από την άλλη. Αντί για προσέγγιση των δύο κοινοτήτων ενισχύεται ο διαχωρισμός. Στη συνέχεια όλα τα βήματα γίνονται στην κατεύθυνση αυτή. Συγκροτείται η ΕΟΚΑ και βρίσκει έναν αρχηγό που της αντιστοιχεί. Έναν άνθρωπο που γλύτωσε τυχαία στα Δεκεμβριανά στη μάχη του Θησείου. Τον Γρίβα. Εδώ κανονικά έπρεπε να έχει σταματήσει κάθε συζήτηση διότι οι προθέσεις πλέον είναι ξεκάθαρες όσο ξεκάθαρες μπορεί να είναι σε μια δυστοπία. Και ενώ το ΑΚΕΛ συνεχίζει να υποστηρίζει την Ένωση δέχεται τις δολοφονικές επιθέσεις της ΕΟΚΑ εκτελώντας και ακελίτες και Τουρκοκύπριους συνδικαλιστές. Δεν υπήρχε καμιά αμφιβολία για το πού το πήγαινε η ΕΟΚΑ. Διαμέσου της Εκκλησίας συνωθούνται φασιστικά, αντικομμουνιστικά, παρακρατικά στοιχεία και με προτάγματα εξόντωσης και απομόνωσης Τουρκοκυπρίων και κομμουνιστών, εφαρμόζουν την ΕΝΩΣΗ επί του πρακτέου. Και για να μην υπάρξει αμφιβολία για τις προθέσεις του αρχηγού (Γρίβα) το 1971 κατασκεύασε την ΕΟΚΑ Β για να δολοφονήσει τον Μακάριο αλλά και την Κύπρο. Λίγα χρόνια αργότερα όλες οι εθνικές παρακρατικές προσδοκίες πραγματοποιήθηκαν με την εισβολή του τούρκικου στρατού, την καταστροφή, την κατοχή.

Αυτό ήταν συνολικά το πολιτικό υποκείμενο που φιλοδοξούσε να πραγματοποιήσει το σύνθημα της Ένωσης. Αν δεν ήταν ο Μακάριος θα είχε κλείσει πιο νωρίς και πιο καταστροφικά το Κυπριακό. Αν και ο ίδιος νομιμοποίησε και συγκρότησε το αρχικό αυτό πλαίσιο και ο ίδιος προβόκαρε συνειδητά κάθε λύση για την επίτευξη της ανεξαρτησίας. Κι αν ακόμα είχε «αγνές» προθέσεις αργά «αντιλήφθηκε» τι σημαίνει και πώς παλεύεται η ανεξαρτησία, την οποία και δεν είχε στα αρχικά πλάνα. Όταν το κατάλαβε ήρθε σε σύγκρουση με την ιεραρχία της Εκκλησίας της Κύπρου αλλά και με όλον τον εθνικιστικό παρακρατικό συρφετό. Φυσιολογικό.

Στις συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου δίνεται η ανεξαρτησία την οποία δεν ζητά κανένας και κυρίως οι ΕΚ. Από την πρώτη μέρα ο

Μακάριος, δέσμιος του παρακρατικού και εθνικιστικού παραληρήματος, υποσκάπτει τους όρους της συμφωνίας αποκάλυπτα και δημιουργείται η επόμενη δεκαετής εμφύλια σύρραξη με ένοπλες συγκρούσεις από φορείς παρακρατικών ομάδων. Το Κυπριακό φεύγει από την Κύπρο και διαβουλεύεται στις αίθουσες του NATO, στα υπόγεια του χουντικού ΓΕΣ, στα γραφεία στρατοκρατών της Τουρκίας και αλλού όπου προετοιμάζεται ο Πόλεμος. Ο εμβληματικός Μακάριος μέσα σε αυτή τη δίνη μιας άνευ προηγουμένου δυστοπίας αντιλαμβάνεται την απειλή αλλά είναι αργά και φτάνει την κατάσταση μέχρι την κρίση των πυραύλων λίγα χρόνια μετά την αντίστοιχη στην Κούβα (1965, αγορά SS20 μετά τον βομβαρδισμό από την τουρκική αεροπορία).

Το «ευκταίο και το εφικτό» δεν σώζει την κατάσταση. Έκτοτε οι παρακρατικοί παραστρατιωτικοί χουντικοί που απέκτησαν απολύτως την εξουσία στην Ελλάδα με έναν στόχο ανέπνεαν. Πώς θα δολοφονήσουν τον Μακάριο, πώς θα ανατρέψουν το Σύνταγμα της Κύπρου, δηλαδή πώς με άλλα λόγια θα εισβάλλει ο τουρκικός στρατός στην Κύπρο. Είναι η νομοτέλεια του εθνικισμού που όσο πιο καθυστερημένος είναι τόσο πιο καταστροφικό είναι το αποτέλεσμα της δράσης του για το έθνος που επικαλείται.

Αυτή η υπόθεση (Κυπριακό) θα προχωρήσει μόνο και εφόσον γίνει καθολικά αποδεκτή η πιο κάτω διαπίστωση και όποιος αδυνατεί να την αποδεχτεί βρίσκεται απέναντι στην Κυπριακή κοινωνία και μάλιστα ορκισμένος εχθρός της. **Στην Κύπρο έγινε αυτό που γίνεται πάντα και παντού. Ο εθνικισμός σαν σαράκι κατέφαγε όλο το σώμα της κοινωνίας και την οδήγησε στον διαχωρισμό, στον διαμελισμό, στον πόλεμο και όσο παραμένει κυρίαρχη ιδεολογία, τρομοκρατώντας ιδεολογικά και πολιτικά, καμιά λύση δεν είναι ούτε εφικτή ούτε ευκταία.** Αυτή η διαπίστωση είναι όρος συγκρότησης της κυπριακής συνείδησης.

Αφήνουμε πίσω μας τη θανατοπολιτική του εθνικισμού και με επιθετικό τρόπο αλλά και με πολύμορφο αγώνα, θα προσθέσω εγώ, περνάμε στην επιλογή της ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ως αναγκαίο όρο για την επαναδημιουργία κοινωνικού δεσμού αλλά και ως επαρκή συνθήκη για το άνοιγμα της συζήτησης του κοινωνικού προβλήματος της

κυπριακής κοινωνίας στο σύνολό της. Ταυτόχρονα, αυτός ο φεντεραλισμός οφείλει να αποτελέσει το πρόταγμα συγκρότησης της κυπριακής κοινωνίας και συνείδησης, το οποίο θα διαχυθεί σε όλους τους τομείς της κοινωνικής οργάνωσης. Σε αυτή την προοπτική είμαστε διαθέσιμοι για όλα όσα αυτή επιτάσσει. Σε αυτή την κατεύθυνση δεν θα είναι μόνοι τους οι Κύπριοι. Η μοναξιά παράγεται και ενισχύεται από την Κρατική διαβούλευση-ανάθεση και όχι από την κοινωνική συνεύρεση και συμμετοχή.

Από την άλλη μεριά, στον εθνοκρατισμό του τουρκικού κράτους και τα προβλήματα που απορρέουν από αυτή την ουτοπική προοπτική της «ομοιογένειας» του, υπάρχουν αξεπέραστα και άλλης διάστασης προβλήματα. Στην Κύπρο για παράδειγμα, όσο περισσότερος είναι ο εποίκισμός τόσο περισσότερα ΝΕΒΡΟΖ (γιορτές Κούρδων απαγορευμένων στην Τουρκία) γίνονται. Αλλά και παρά τη στρατιωτική παρουσία η κοινωνία των ΤΚ δεν έπαψε να εξεγείρεται και να αντιστέκεται και με πολλαπλούς τρόπους να απαιτεί έξοδο από την καθεστωτική εθνικιστική αδιαλλαξία της μεγάλης περίφραξης.

Αφήνουμε εδώ τη *Συσπείρωση Ατάκτων* με την υπόσχεση ότι αυτή τη φορά θα είμαστε παρόντες:

«Οι διαδηλώσεις των Τουρκοκυπρίων το 2011, το κίνημα του Occupy μεταξύ 2011-12 τζαι πολλές κοινές αντιμιλιταριστικές, εκπαιδευτικές τζαι περιβαλλοντικές δράσεις εκρατήσαν τες γέφυρες της επανένωσης ανοικτές. Σήμερα βρισκόμαστε στο μέσο διαπραγματεύσεων για την επίλυση του Κυπριακού τζαι ενδεχομένως λλίο πριν που μια πολλά κρίσιμη στιγμή, που εννά οδηγήσει είτε σε ένα ναυάγιο, είτε σε ένα προτεινόμενο σχέδιο που εννά τεθεί σε δημοψήφισμα. Εμείς θεωρούμε πως έχουμε ευθύνη να πάρουμε θέση δημόσια απέναντι στους αντιομοσπονδιακούς τζαι να υποστηρίξουμε την ομοσπονδιακή επανένωση.

Πιστεύουμε πως η πολιτική επίλυση του κυπριακού προβλήματος στη βάση της Διζωνικής Δικοινοτικής Ομοσπονδίας (ΔΔΟ) εν παραπάνω που απαραίτητη. Η ιστορική

αποτυχία του ενιαίου κράτους με την επιβολή της πλειοψηφίας πάνω στη μειοψηφία στη βάση εθνοτικών κριτηρίων εν ένα αδιέξοδο που όξυνε την αντιπαράθεση των.

Προφανώς, μετά τη λύση έν τζαι ννα περάσουμε σε μια μετακρατική κατάσταση. Εννά συνεχίσουμε να ζιούμεν σ' ένα κράτος, που εννά λειτουργεί μέσα στο καπιταλιστικό σύστημα, εννά καλείται να ανταποκριθεί μέσα σε συγκεκριμένες γεωπολιτικές συνθήκες τζαι εννά χρησιμοποιεί ούλλους τους μηχανισμούς που έσσει στη διάθεσή του για να επιβάλει την εξουσία του στο εσωτερικό του. Ξέρουμε ότι εννά χρειαστεί να δώσουμε αγώνες ενάντια στες πολιτικές τόσο του κεντρικού κράτους όσο τζαι των κρατιδίων. Τζαι εννά το κάμουμε, ούλλες τζαι ούλλοι μαζί πιον.»

Survivor ή ό,τι έμεινε από το Άουσβιτς

Νώντας Σκυφτούλης

Εδώ δεν μιλάμε για τα συνήθη του καπιταλιστικού καταμερισμού, τον ανταγωνισμό στην επιβίωση, την ιεραρχία πλούτου και γοήτρου, την αξιολόγηση στις εξετάσεις κοινωνικής οικονομικής ανόδου. Εδώ μιλάμε για ένα παραλήρημα όπου ο «θάνατος» και ο αφανισμός του άλλου γίνονται τα έπαθλα για ένα χρηματικό βραβείο και ασφαλώς όλη αυτή η κατάσταση πάλι κέρδη θα αποφέρει στη διοργανώτρια αρχή. Τόσο παραληρηματικό που φτάνει στην πλήρη καταστροφή του ίδιου του συστήματος μέσα από τον αφανισμό όλων.

Το survivor είναι ένα τηλεοπτικό παιχνίδι επιβαλλόμενου πριμιτιβιστικού είδους, όπως επιβαλλόμενοι είναι και οι κανόνες του από την κερδοσκοπική διοργάνωση.

Μέσα στην καθολική ασημαντότητα εντός και εκτός παιχνιδιού παράγεται εκτός των άλλων και ένα σύνολο σημασιών για το πώς παίζεται η ζωή και γιατί. Ταυτόχρονα όμως σηματοδοτείται και η αξία της ζωής καθαυτής καθώς και το νόημά της. Το *survivor* αποτελεί ένα «παιχνίδι» που υπάρχει για να καλύψει το τηλεοπτικό θέαμα αλλά όποιος εντέλει το παρακολουθεί έρχεται σε οικειότητα συμβολικά με ό,τι πιο φρικιαστικό παρήγαγε ο άνθρωπος σε όλα τα χρόνια της ύπαρξής του.

Το *survivor* που λέτε, δείχνει κάποιους ανθρώπους σε μια παραλία (στρατόπεδο) που προσπαθούν να συγκροτήσουν ομάδα κοινωνική και να επιβιώσουν χωρίς τη μεσολάβηση του πολιτισμού. Το μερίδιο του φαγητού πρέπει να το κερδίσουν διαγωνιζόμενοι σε συγκεκριμένα αθλήματα. Οι παίκτες δεν μπορούν να αποφασίσουν σχεδόν για τίποτα ούτε καν για το πώς να συνυπάρξουν, όση ελευθερία κι αν έχουν, διότι **μία είναι η απόφαση της προοπτικής: ποιον θα ρίξουν στον «φούρνο» την επόμενη φορά ώστε να μείνει ένας από τους 30 στο τέλος.** Αυτοί οι 30 «μουσουλμάνοι» χωρίς ύπαρξη (*homo sacer*) αποφασίζουν μόνο για ένα πράγμα: την εξόντωση του επόμενου. Δεν είναι *sonderkommandos* που αναλαμβάνουν από τη διοργάνωση την εξόντωση άλλων αλλά διαχειρίζονται την εντολή της διοργάνωσης που είναι ο αφανισμός όλων πλην ενός.

Ακριβώς αυτή η προοπτική δεν μπορεί να δημιουργήσει καμιά **σχέση ομαδικότητας** αφού ο «θάνατος» είναι αναπόφευκτη προοπτική και ο καθένας βλέπει τον άλλον στη ίδια ομάδα ως τον πιθανό εκλέκτορα του «θανάτου» του. Ο απλός ορισμός της ομάδας που συγκροτείται με βάση τον κοινό σκοπό ή το κοινό έργο εδώ αναιρείται από τον πυρήνα του κανόνα του παιχνιδιού που είναι η προοπτική διάλυσης της ομάδας μέσα από την αλληλοεξόντωση. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι πρόκειται για μια κατάσταση Χομπσιανή (πόλεμος όλων εναντίον όλων) αλλά είναι πολύ χειρότερα τα πράγματα. Κάτι τέτοιο θα υφίστατο αν γινόταν αγώνας για την επιβίωση -όπως παραπλανά ο τίτλος- ενώ εδώ γίνεται αγώνας για την παράταση του «θανάτου» όπου ο καθολικός θάνατος είναι προδιαγεγραμμένος και προαποφασισμένος.

Ο «θάνατος» εδώ είναι μια συμφωνημένη συνθήκη ενώ οι «μουσουλμάνοι» βίωναν την αναξιοπρέπεια του «θανάτου» ως μη υπάρξεις μέσα σε μη υπάρξεις. Εννοώ ότι ο «μουσουλμάνος» ήταν σε υποδεέστερη κατάσταση προσωπικότητας από τον Εβραίο που περίμενε στην ουρά πριν εισπνεύσει το Zyklon B. Στην περίπτωση μας, αυτή του *survivor*, έχουμε μια ενδιάμεση κατάσταση ανάμεσα σε *sonderkommandos* και «μουσουλμάνους» αφού δεν συγκροτείται μία κοινωνική ομάδα που να οδηγείται με ευταξία στα «λουτρά».

Σε αυτές τις καταστάσεις η διάλυση της ζωής είναι η κυρίαρχη κατάσταση την οποία αποδέχονται όλοι και αυτό συγκροτεί ένα στοιχείο της «κοινοτοπίας του κακού». «Μουσουλμάνος» στην κυριολεξία είναι ο υποψήφιος προς αποχώρηση αφού έχει επιλεγεί με κριτήρια αυθαίρετα και πώς να μην είναι αφού οδηγείται σπρωγμένος στο κάδρο της εξαίρεσης. Τα κριτήρια αποχώρησης κάποιου είναι ρευστά διότι δεν μπορεί να υπάρξουν κριτήρια σε μια τυχαία συνάθροιση ατόμων και μάλιστα «γυμνών» και φονεύσιμων. Αυτός που «παρασύρεται» στην υποψηφιότητα συμπαρασύρει και άλλους υποψήφιους για τους οποίους αποφασίζει αυτός που κέρδισε μία ασυλία. Ο έχων άσυλο (μοναδική θέσμιση ύπαρξης) το έχει όχι για να κατοχυρώσει το δικαίωμα της ύπαρξης του τόσο όσο για να αποφασίσει ποιον θα επιλέξει για εξόντωση και αυτό είναι σαφές από τη μεριά της διοργάνωσης.

Το ολοκαύτωμα στην περίπτωση του *survivor* είναι δεδομένο και καθολικό γι' αυτό δεν μπορεί να παράξει καμιά αξία συλλογικής προοπτικής αφού το ίδιο έρχεται να καταστρέψει την ομάδα ως ύπαρξη μέσα από τη «θανατοπολιτική». Τα κριτήρια, όπως είπαμε, είναι αυθαίρετα διότι σε αυτές τις περιπτώσεις έχει σημασία ο «θάνατος» ως πολιτική και αυτό εξυπηρετεί το πλαίσιο. Τα κριτήρια για την εξόντωση κάποιου δεν δίνονται από «πάνω» όπως με τους «αρίους» αλλά παράγονται από τον κάθε «μουσουλμάνο» μόνο του. Άλλοτε ψηφίζουν τον πιο δυνατό άλλοτε τον πιο αδύναμο, άλλοτε τον πιο νικητή στα αγωνίσματα άλλοτε τον πιο ηττημένο. Σκοπός του κριτηρίου είναι η εξόντωση και η αναβολή εξόντωσης.

Δεν πρόκειται για ομάδα εναντίον ομάδας, όπου εκεί θα μπορούσε

να παραχθεί κάποια κοινωνική σχέση (αλλοτρίωσης αλλά σχέση). Τα παρόντα κριτήρια βρίσκονται εντός της κοινοτοπίας του κακού που λέει και η Χάνα Άρεντ και τίποτα παραπάνω. Αλλά όλο το πρότζεκτ είναι μία τέτοια κοινοτοπία όπου ο αχαλίνωτος ανταγωνισμός οδηγεί στον συμβολικό θάνατο (όπως πριν μέρες τον νεαρό με την Πόρσε στον αληθινό). Εδώ λοιπόν η ασημαντότητα έχει και άλλες παραμέτρους. Η απαξία της ζωής αλλά και του νοήματος αφαιρούν και την αξιοπρέπεια από τον θάνατο. Ξεπερνάει λοιπόν τον ρατσισμό και κάνει τη θανατοπολιτική πιο καθολική αφού στην προκειμένη περίπτωση μετατρέπει ωραίους και υγιείς σε «μουσουλμάνους». Δηλαδή δεν έχει κανένας τύχη στην επιβίωση την οποία απαγορεύει το *survivor*, παραμόνο στο χρηματικό κέρδος και φυσικά στο τηλεοπτικό.

Υ.Γ. 1. Παρόλα αυτά, μόνο ευρωβίζιον (που μπορεί να είναι ολοκαύτωμα μουσικής όμως τίποτα παραπάνω). Μαζί με τον ανθρακωρύχο που στριγγλίζει στις πορείες με το τετράδιο του να γράφουμε τις ψήφους και την Ειρήνη να κάνει προβλέψεις στο καφεενείο στα Εξάρχεια.

Υ.Γ. 2. Δανείστηκα όπως καταλάβατε τον τίτλο από το βιβλίο του Αγκάμπεν.

Για έναν Ριζικό Αθεϊσμό (με αφορμή τα 80 χρόνια από την Ισπανική Επανάσταση)

Νώντας Σκυφτούλης

Ένα κείμενο για τα 80[1] χρόνια της Ισπανικής Επανάστασης.

Η εγγενής Αντίφαση[2] στον πυρήνα της ιδεολογίας του

Αναρχισμού μεταξύ πολιτικού[3]-κοινωνικού[4]– εκδηλώθηκε στην ισπανική επανάσταση, (στην οποία η ιδεολογία του αναρχισμού ήταν πρωταγωνίστρια) με την πιο οριακή παραδοξολογία, οδηγώντας την ιδεολογία του αναρχισμού σε αναγκαστική απόδραση από την κοινωνία, εγκλωβισμένη πλέον στο χώρο της αυθαιρεσίας και της μικροϊδεολογίας.[5]

Η πολλαπλασιαστική δύναμη αυτής της Αντίφασης, άφηνε αιωρούμενες ή με λειτουργική αμφισημία[6] τις επιμέρους αντιφάσεις: αντιφασιστικός αγώνας-κοινωνική επανάσταση, αναρχική δικτατορία, (ελευθεριακός κομμουνισμός)- δημοκρατία (συνεργασία),[7] πολιτική-εξουσία.

Έκτοτε η εμπειρία δεν συνέθεσε αυτές τις αντιφάσεις, ούτε βεβαίως «νομιμοποίησε την ιδεολογία»[8] του αναρχισμού 80 χρόνια τώρα. Κατά την γνώμη μας δεν πρόκειται απλά για Αντίφαση με αντιφάσεις. Πρόκειται για την εγγενή **δυναρχία** της ιδεολογίας του Αναρχισμού, αλλά και κάθε ΙΔΕΟΛΟΓΙΑΣ.[9]

Η Δυναρχία είναι η βάση της κοσμοαντίληψης του Μεσαίωνα και πολύ περισσότερο είναι αυτή που συγκροτεί τη Μεσαιωνική σκέψη, αδυνατώντας να αντιληφθεί προβλήματα σχέσεων ανάμεσα στο **πνεύμα** και στα **αισθητά**, αφού θεωρεί προϋπόθεση της ύπαρξης του φυσικού κόσμου το δημιουργό θεό. Έκτοτε η πραγματικότητα ή ο αισθητός κόσμος ερμηνεύονταν ή καθαγιαζόνταν από το συγκροτημένο πνεύμα (θεό). Αυτό ακριβώς το σχήμα απέκλεψε η Ιδεολογία από την θεολογία με σκοπό να ερμηνεύσει τη φυσική και κοινωνική πραγματικότητα.

Έτσι εξηγείται γιατί η Ιδεολογία έχει δύο γλώσσες, δύο νοήματα, δύο ερμηνείες, δύο τροπικότητες. Η μία αφορά τον κόσμο του αισθητού και η άλλη τον κόσμο του ιδεατού (του εσωτερικού της ιδέας ή την καθ'εαυτήν).[10] Και φυσικά τόσο η θρησκεία, όσο και η ιδεολογία θεωρούν οντολογικά κατώτερο τον αισθητό κόσμο και ανώτερο το πνεύμα, την ιδέα, τον κόσμο του υπερβατικού. Οι σχέσεις ανάμεσα στο πνεύμα και στα αισθητά «γίνεται ευκολότερα αντιληπτή, αν αναλογιστούμε τα εννοιολογικά ζεύγη στα οποία μπορεί να αναλυθεί ή να

μεταφραστεί το πρόβλημα αυτό: υποκείμενο-αντικείμενο, θεός-κόσμος, δυνατότητα-πραγματικότητα, ψυχή-σώμα, νόηση-αισθήσεις, λόγος-ψυχόρμητα, δέον-είναι, κανονιστικό-αιτιώδες, βασιλεία του θεού ή του λόγου-ιστορία».[11]

Εμείς θα προσθέσουμε άλλα τρία ζεύγη για να αντιληφθούμε που το πάμε το ζήτημα: Ιδέα-εμπειρία, κοινωνικό-πολιτικό, όλο-μέρη, τα οποία υπήρξαν κατ'έξοχήν θεολογικά και κατ'επέκταση ιδεολογικά ζεύγη που απασχόλησαν, αλλά τώρα βρίσκονται θαμμένα στον τάφο του θεού πατέρα τους. Οι όποιοι τυμβωρύχοι ματαιοπονούν.

Η μεγάλη προσπάθεια (Διαφωτισμός) ενάντια στο θεό για την αποκατάσταση του αισθητού κόσμου, της φύσης, για την ανατίμηση της ύλης είχε σαν συνέπεια να αρθούν αρκετά προβλήματα στη σχέση ύλης-πνεύματος. Δεν προχώρησε όμως στην έσχατη συνέπεια: **στον πλήρη Υλισμό και Αθεϊσμό.**

Αυτό οφείλεται στον καθομολογούμενο φόβο απέναντι στον Μηδενισμό που πρόβαλλε σαν γνήσιο τέκνο του Διαφωτισμού, σαν ο οριστικός θεοκτόνος και ο ολοκληρωτικός αποκαταστάτης της φύσης και της πλήρους ελευθερίας. Βοήθησε τον Διαφωτισμό στην άρση πολλών αμφισημιών του, χωρίς όμως ο τελευταίος να τον υιοθετήσει κυριαρχικά.

Δεν υπάρχει θεός, δεν υπάρχουν φυσικοί σταθεροί και αμετάβλητοι κανόνες. Δεν υπάρχουν ηθικές αξίες και απαξίες σταθερές και αμετάβλητες, που να εξοβελίζουν την δυαρχία οριστικά, υιοθετώντας την μονιστική-υλιστική αντίληψη. Η ελευθερία της ελευθερίας είχε πλέον τεθεί, ή μάλλον για να είμαστε ειλικρινείς είχαν τεθεί οι όροι της «καθαρής»[12] ελευθερίας.

Αυτή ακριβώς είναι η πηγή του αναρχισμού γι'αυτό είναι ο μόνος που προσπάθησε να δώσει νοηματικό περιεχόμενο στην ελευθερία με απόλυτη συνέπεια, επιλέγοντας αρκετές φορές να «αυτοκαταστραφεί» παρά να καταστρέψει το ανθρώπινο γένος. Γι'αυτό και οι αναφορές μας σ'αυτό το αξιοπρεπές ιδεώδες.

Δηλαδή παρ'όλη τη μετέπειτα ιδεολογικοποίησή του, δεν ακολούθησε το αιματηρό δρόμο της Ιδεολογίας δεσμευμένος προφανώς από την γενεσιουργό του αιτία.

Με άλλα λόγια: Ο Αναρχισμός **έπιασε** το νήμα του «ελευθεριαστικού» και αθεϊστικού κινήματος του Διαφωτισμού και στην προσπάθειά του να δώσει νοηματικό περιεχόμενο στην **ελευθερία**, εντάχθηκε στις διαστάσεις[13] που επέβαλε η Γαλλική επανάσταση του 1789, οπότε και εισερχόμαστε και τυπικά στην εποχή της ΙΔΕΟΛΟΓΙΑΣ.

Ενώ αν δεν είχε ενταχθεί ο αναρχισμός στη διάσταση της Γαλλικής επανάστασης, εάν δηλ. δεν είχε «λησμονήσει» τις ελευθεριακές, μηδενιστικές, ή ακόμη και φιλελεύθερες καταβολές[14], θα είχε επιβάλλει τις διαστάσεις της «καθαρής» ελευθερίας[15]. Η ιδεολογικοποίηση του Αναρχισμού έστρωνε το έδαφος πλέον να ενταχθεί σε οποιαδήποτε δυαρχία, υλιστική ή ιδεαλιστική. Χέγκελ ή Μαρξ.

Ο Μαρξ με την υλιστική δυαρχία **δομή[16]-υπερδομή, βάση[17]-εποικοδόμημα, τρόπος παραγωγής-συνείδηση**, έθεσε με αυτόν τον τρόπο[18] τους όρους της μαρξιστικής «ελευθερίας»[19], προαναγγέλλοντας τον Λένιν και την κομμουνιστική δυαρχία. (Κόμμα-φύση, κοινωνία) καχέκτυπο της θωμιστικής μεσαιωνικής δυαρχίας (εκκλησία-φύση, κοινωνία). Ιδεολογία και θεολογία σε μια συμμαχία για την επικράτηση της ΕΞΟΥΣΙΑΣ.

Ο Αναρχισμός εντάχθηκε στην Α' Διεθνή παρ'όλες τις κριτικές περί «κόκκινου δεσποτισμού», όπως εντάχθηκε 80 χρόνια περίπου αργότερα, παρά τις αντιρρήσεις στον αντιφασιστικό αγώνα του '36 με τους ιεροεξεταστές απόγονους του Μαρξ. Φυσικό και επόμενο στο βαθμό που είχε υιοθετήσει τον ορισμό της ελευθερίας ως κομμουνισμό, εισχωρώντας βαθύτερα στη Μαρξιστική φιλοσοφική δυαρχία. Δέσμιος όμως της ελευθεριακής καταβολής, ο αναρχισμός[20] (νιώθοντας πάντα άβολα στη μαρξιστική δυαρχία) παρουσίαζε τη διάσταση της καθαρής ελευθερίας,[21] αγωνιζόμενος με το γνωστό τρόπο ενάντια στους βασιλιάδες, πρίγκιπες, κληρικούς και παράλληλα οπισθοδρομούσε στην αγκαλιά

της ιδεολογίας, η οποία τελικά τον καθόρισε, οδηγώντας τον στην ανυποληψία.

Θα αναφερθούμε συνοπτικά σε μια ακόμη υπόθεση που αφορά μια κλοπή της Ιδεολογίας από την Θεολογία και η οποία σας είναι γνωστή, όπως γνωστή σας είναι η απόληξή της: Είναι η ΥΠΟΣΧΕΣΗ.

Στα πλαίσια της Δυναρχίας, η υπόσχεση εμφανίζεται ταυτόχρονα με τη Μαγεία και το Θεό: Η βασιλεία των ουρανών, η οποία προϋποθέτει την υποταγή του Αισθητού στο Θεό. Η υποταγή στην Ιδεολογία τώρα υπόσχεται τον καπιταλισμό, τον κομμουνισμό, τις κολλεκτίβες, την όποια μελλοντολογική κατάσταση πραγματοποίησης όλων των επιθυμιών, αφήνοντας τους μελλοντικούς ανθρώπους στη χειραγώγηση της ιδέας ή απεγκλωβίζοντάς τους από κάθε νοησιαρχικό άγχος.

Ο Αναρχισμός αφού εντάχθηκε στην Ιδεολογία, δεν απέφυγε την ομιχλώδη μελλοντολογική του υπόσχεση και αυτό το πρόβλημα το αντιμετώπισε το 1936 θεωρώντας ότι ο αντιεξουσιαστικός σοσιαλισμός θα πραγματοποιηθεί επειδή ο κόσμος έγινε αναρχικός.

Παρά ταύτα, το ταξίδι του Φανέλι στην Ισπανία ήταν παραπάνω από επιτυχές. Απεσταλμένος μεν της Διεθνούς αλλά και της Συμμαχίας του Μπακούνιν, δημιούργησε όχι μία συλλογικότητα (εργαζομένων) αλλά και δεύτερη (αναρχικών). Παρ'όλες τις καταγγελίες του πολέμιου των Αναρχικών Πωλ Λαφάργκ[22] για ύπουλη δράση του Φανέλι εις βάρος της μαρξιστικής φράξιας, τα πράγματα είχαν πάρει το δρόμο τους. Σε πολύ μικρό διάστημα η συνδικαλιστική οργάνωση διευρύνει την απήχησή της στην κοινωνία και το περιεχόμενό της παίρνει το όνομα αναρχικό, για να καθορίσει τις μετέπειτα εξελίξεις της εργατικής τάξης στη Ισπανία. Από το 1870 μέχρι το 1910 που ιδρύεται η CNT, οι αναρχικοί μαζί με την εργατική τάξη μετέχουν στον πιο σκληρό αιματηρό ταξικό ανταγωνισμό.

Είναι η εποχή που η αποκατάσταση του φυσικού κόσμου σε Ευρωπαϊκό επίπεδο και στη Ρωσία φαίνεται οριστική και

αμετάκλητη. Οι αντιπρόσωποι του θεού (βασιλιάδες, πρίγκιπες, καρδινάλιοι) περνούν δύσκολα χρόνια. Η ελευθερία είχε κάνει τη πιο απειλητική εμφάνιση στην ιστορία. Μετά από τον Α΄ παγκόσμιο πόλεμο η CNT με τα αγωνιστικά εύσημα ενός σαραντάχρονου ταξικού πολέμου δε αποκαθίσταται μόνο κοινωνικά, αλλά εδραιώνεται σαν η πλειοψηφία της εργατικής τάξης.

Η ιδεολογία όμως καιροφυλαχτεί. Συγκροτείται το 1927 η FAI. Το διφορούμενο της ίδρυσής της δεν διευκρινίστηκε μέχρι σήμερα (καταλυτική ή καθοδηγητική δράση;). Ας το ξεπεράσουμε, γιατί τα χρόνια που έρχονται είναι κρίσιμα. Ο φασισμός (ο πραγματικός φασισμός) απλώνεται στην Ευρώπη, τα Λαϊκά μέτωπα τρέμουν, ο Φράγκο προκαλεί με πραξικόπημα. Οι αναρχικοί συντρίβουν τους πραξικοπηματίες και έχουν την κατάσταση στα χέρια τους. Γίνονται αρκετά θετικά και αρνητικά πράγματα στα πλαίσια της αναρχικής αμφισημίας. Το σημαντικότερο όμως, είναι η εκδήλωση των δομικών αντιφάσεων της ιδεολογίας του αναρχισμού. Αν για τους κομμουνιστές η επίλυση των αντιφάσεων της ιδεολογικής δυαρχίας λύνεται με την κατάκτηση της εξουσίας και την επιβολή του ολοκληρωτισμού, για τους αναρχικούς η δυαρχία τους, δεσμεύεται από το ελευθεριακό «background» που τους χαρακτηρίζει και υιοθέτησαν χωρίς καμιά σκέψη τη μη κατάληψη της εξουσίας και το υιοθέτησαν κι αυτό, τελείως **ιδεολογικά και όχι πολιτικά.**

Ενδεικτικές αντιφάσεις:

- Δεν απαντήθηκε το ερώτημα, ποιός έχει την εξουσία;[23]
- Δεν προσδιορίστηκε ο ρόλος των συνδικάτων και ο ρόλος της κυβέρνησης (τοπικής, εθνικής).
- Πολιτοφυλακές ή στρατός;
- Απουσία πολιτικής κατεύθυνσης στη θέσμιση.
- Απουσία πολιτικής απόφασης ή πρότασης για την ισπανική κοινωνία στο σύνολό της.
- Απουσία συγκεκριμένης πολιτικής πρότασης οργάνωσης και αυτοθέσμισης της αναρχικής κοινωνίας.[24]
- Μη πολιτική απόφαση για την κεντρική τράπεζα και το χρυσό των Αζτέκων που τελικά οδηγήθηκε στον Στάλιν.

Από την αρχή του άρθρου δίνουμε την απάντηση, ότι δεν θα μπορούσαν σε καμιά περίπτωση να απαντήσουν, εν όσω ο αναρχισμός, το αξιοπρεπές αυτό ιδεώδες, ήταν χειραγωγημένο από την «μαγεία» του κοινωνικού και παράλληλα δέσμιο της ελευθεριακής του φύσης.

Η επανασύνδεση με τον ριζικό αθεϊσμό και κατά συνέπεια με την ελευθερία, είναι δυνατόν να αναζωπυρώσει το ενδιαφέρον της κοινωνίας και του ανθρώπου, προκειμένου να αναλάβει τις τύχες στα χέρια του. Αυτό είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί, μόνον εάν δεν μεσολαβεί ανάμεσα στο άτομο και στη φύση ούτε ο θεός ούτε η θρησκεία, ούτε η αυθεντία ούτε η ιδεολογία.

Ένας νέος Διαφωτισμός κατά τη γνώμη μας πρέπει να έχει αναφορά μόνον στην ελευθερία μιας και τα άλλα ζητήματα αποκατάστασης της φύσης έχουν επιλυθεί. Το ότι δεν υπάρχει θεός, αυθεντία, φυσικοί και κοινωνικοί νόμοι σταθεροί και αμετακίνητοι, είναι πλέον αδιαμφισβήτητο. Ο φιλελευθερισμός, η επικρατούσα αντίληψη, έφθασε στα όρια του με το: *Ελευθερία στη κατανάλωση, ισότητα στη κατανάλωση, αδελφότητα στη κατανάλωση.*

Ο επαναπροσδιορισμός της ελευθερίας δεν έχει προαπαιτούμενο σήμερα τη νοηματοδότησή της (περιεχόμενο), αλλά την **οροθέτησή** της. Δηλαδή αυτό που έχουμε να κάνουμε, είναι να δημιουργήσουμε τους όρους που θα μας «νομιμοποιούν» να μιλάμε για αυτήν. Όσον αφορά το περιεχόμενό της είναι ένα άλλο μεθεπόμενο στάδιο.

Για την απομάγευση της ελευθερίας ορισμένοι όροι[25] είναι κατανοητοί και αυτονόητοι σήμερα:

- Δεν είναι δυνατόν να μιλάει κάποιος για ελευθερία και παράλληλα να αναπαράγει σχέσεις κυριαρχίας (κατάληψη της εξουσίας).
- Η ιδεολογία σαν συνέχεια της θρησκευτικής δυαρχίας δεν οδηγεί ούτε οδήγησε στην ελευθερία. Αντιθέτως... Δεν μπορεί ένας ιδεολόγος των ρόλων και των στερεοτύπων να προσεγγίσει την ελευθερία, μιας και είναι πλησιέστερα

στον ολοκληρωτισμό.

- Η «αφηρημένη» και αυθαίρετη γλώσσα, ο ασκητικός θεολογικός λόγος, η γενίκευση, είναι τα χαρακτηριστικά του ολοκληρωτικού δικαίου και μόνο η ενδελέχεια και η σαφήνεια μπορούν να επαναπροσδιορίσουν την ελευθερία.

Η παρέμβασή μας στην κοινωνία, η διαρκής αλληλεπίδραση της αμεσότητας αργά ή γρήγορα θα άρει τα ιδεολογικά ζεύγη όλο-μέρη, πολιτικό-κοινωνικό καθώς και την ξύλινη γλώσσα της φενάκης σε μια καθαρή **πολιτική[26], απομαγευμένη και αθεϊστική δράση.**

Οι Ισπανοί έδειξαν σ'όλη την ανθρωπότητα ότι η ελευθερία χωρίς εξουσία είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί. Εμείς θα διευκρινίσουμε το αδιαμεσολάβητο του ελευθεριακού προτάγματος μετατρέποντάς το σε πλειοψηφικό κοινωνικό ρεύμα και δυνατότητα να πραγματοποιηθεί, αφήνοντας τους «ιδεολόγους», τους «ρόλους», τους «ψευτοθρησκευόμενους» στην α-νοησία των αργών ρυθμών της προβιομηχανικής κοινωνίας.

Δίχως λοιπόν το φόβο του Θεού και των νοητικών κατασκευών του, σαν οι αρχαιότεροι θεοκτόνοι, ας αφήσουμε την ιδεολογία να γείρει στη δύση της. Ας προετοιμαστούμε να πούμε στους εαυτούς μας και στην κοινωνία τι ακριβώς θέλουμε χωρίς παραμύθια και παραμυθάκια.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

[1] Για τα 50 χρόνια του Ισπανικού εμφυλίου έχει γραφεί ίσως το σπουδαιότερο πολιτικό κείμενο του Ιταλού Nico Bertì, «Ισπανία 1936 Πόλεμος και Επανάσταση», εκδόσεις Ελευθεριακή Κουλτούρα σε μετάφραση Π. Καλαμαρά, το οποίο και συμβουλευτήκαμε και το προτείνουμε να μελετηθεί. Ωστόσο θεωρούμε ότι για τα 80 χρόνια απαιτείται άλλο κείμενο.

[2] Δεν είναι αντίφαση αλλά Δυναρχία, η οποία διευκρινίζουμε ότι είναι ένα θεολογικό φαινόμενο που χαρακτήριζε τη μεσαιωνική σκέψη (θεός-αισθητά).

[3] Η πολιτική ως αρχική διαδικασία απομάγευσης του κόσμου.

[4] Κυριαρχία υπερβατικού (εκμάγευση του κόσμου).

[5] Σημεία μικρο-ιδεολογίας αλλά ελληνικά, στον αναρχισμό αλλά ελληνικά έχουμε στη δεκαετία του 80: αποχή από την μισθωτή εργασία, από τη φοίτηση στα πανεπιστήμια. Πρόσφατα μικρο-ιδεολογήματα: αντι-MME, αντιεμπορευματικό, δηλ. νέος Πανιώνιος.

[6] Λειτουργική, γιατί συμμετείχαν οι αναρχικοί τότε στον έναν πόλο, τότε στον άλλον των αντιφάσεων. Σε καμιά περίπτωση όμως δεν υποτιμούμε τη στάση τους απέναντι στις αντιφάσεις τους. Εδώ έχουμε 2016 και το αντιφασιστικό τείνει να κυριαρχήσει στο χώρο, λες και βρισκόμαστε στα πρόθυρα του Β' παγκοσμίου πολέμου. Πόσο μάλλον τότε. Θεωρούμε ότι στην Ισπανία εκφράστηκε η εξτρεμιστική τάση (Γκαρθία, Μοντσενύ) και υπό αυτή την έννοια η κριτική μας στην ισπανική επανάσταση αγγίζει το σύνολο του ισπανικού αναρχισμού.

[7] Το γνωστό δίλημμα του Γκαρθία Ολιβέρ της ομάδας Nosotros που διετέλεσε υπουργός.

[8] Κοινωνική αποκατάσταση.

[9] Θα έχει γίνει αντιληπτό ότι με τον όρο ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ εννοούμε ενιαίο σύστημα ερμηνείας της κοινωνίας και της φύσης που καθυποτάσσει τις αιτίες και τα αποτελέσματα σε μια συγκεκριμένη κατεύθυνση. Πρόκειται περί ψευδούς και αυθαίρετης κατασκευής.

[10] Ο οποιοσδήποτε δεν αποδέχεται αυτό το σχήμα σε περιόδους κυριαρχίας της Δυναρχίας (ιδεολογίας-θρησκείας) από την άποψη της μεθοδολογίας και όχι του νοήματος, δηλ. πρέπει να εξοντωθεί και εξοντώνεται. Η απολυτότητα είναι η προϋπόθεση και ο ολοκληρωτισμός ο τρόπος. Ή και τα δύο ή κανένα. (Μεσαίωνας, Λενινισμός, Φασισμός).

[11] «Ευρωπαϊκός διαφωτισμός» του Π. Κονδύλη τόμος Α' σελ. 18, εκδόσεις Θεμέλιο.

[12] Εννοούμε τους όρους που να μας επιτρέπουν να μιλάμε για την ελευθερία, πριν από κάθε νοηματικό της περιεχόμενο. Πρόκειται για αντιστοιχία του Καθαρού Λόγου.

[13] Αριστεράς-Δεξιάς.

[14] Ο Ρόκερ είναι σαφής ως προς τις διαφωτιστικές καταβολές του αναρχισμού.

[15] Δηλαδή τη διάσταση Πάνω-Κάτω που οριστικοποιεί την κατάργηση της εξουσίας και υιοθετεί το αυτεξούσιο. Ενώ αντιθέτως η διάσταση που κυριάρχησε, οδηγούσε τότε στη αριστερή και τότε στη δεξιά εξουσία (δικτατορία).

[16] Αισθητά-Πνεύμα.

[17] Αισθητά-Πνεύμα.

[18] Κλεμμένο από τη θεολογία.

[19] Κομμουνισμός, ο μαρξιστικός ορισμός.

[20] Η εκδίωξή του από την 1^η Διεθνή άνοιξε τον αναρχισμό και τον νομιμοποίησε στην κοινωνία και κυρίως στους εργαζόμενους.

Δεν είχε διώξει την 1^η διεθνή από τη συλλογιστική του.

[21] Η μη κατάληψη της εξουσίας βασικό σημείο της ελευθερίας όπου μαζί με την κατάργηση του κράτους, ήταν ο μόνιμος προστάτης του αναρχισμού ως ελευθεριακού προτάγματος για το λόγο αυτό δεν εξέπεσε στον ολοκληρωτισμό.

[22] «Το δικαίωμα στη τεμπελιά». Άλλη μια παραδοξολογία του Ελληνικού αναρχισμού να επικαλείται τον κύριο πολέμιό του μόνο και μόνο γιατί βόλευε τα αντεργατικά μικρο-ιδεολογήματα.

[23] Την πραγματική εξουσία την είχαν οι αναρχικοί και τα συνδικάτα. Παραδόξως την μεταβίβασαν στη σκιώδη κυβέρνηση της Καταλωνίας και της Μαδρίτης και όχι βεβαίως στην κοινωνία. Είναι σαφής η απουσία πολιτικής απόφασης.

[24] Όταν λέμε αναρχική κοινωνία δεν πρέπει να την εννοούμε όπως τη βασιλεία των ουρανών, όπου όλα είναι οργανωμένα από τον θεό. Η κοινωνία χωρίς εξουσία οργανώνεται από τους ανθρώπους και γι' αυτό θα πρέπει να υπάρχει έρευνα και πρόταση ως προς την εφαρμογή από τους ίδιους τους ανθρώπους. Δεν αρκεί οι άνθρωποι να γίνουν αναρχικοί για να ανατείλλει αυτόματα η αναρχική κοινωνία, αλλά η ελεύθερη κοινωνία οικοδομείται από αυτεξούσιους και αυτόνομους ανθρώπους.

[25] Οι όροι της ελευθερίας δεν είναι φυσικά οι δύο που αναφέραμε, είναι αρκετοί. Το ζήτημα είναι να συζητήσουμε για τους όρους. Όπως για παράδειγμα τα δυαρχικά ζεύγη όλο-μέρη, πολιτικό-κοινωνικό που μας αφορά η άρση τους. Αν αυτά δεν αρθούν, τότε για τι ελευθερία μιλάμε; Είναι δυνατόν να μιλάμε (για όλο-μέρη) δηλ. για θεό και αισθητά ή για πολιτικό-

κοινωνικό δηλ. απομάγευση-θρησκευτικό. Προκειμένου να μιλάμε για ελευθερία τα ζεύγη αυτά θα πρέπει να αρθούν. Η δράση δε μπορεί παρά να είναι μονιστική, αθεϊστική, πολιτική.

[26] Ο όρος *πολιτική* εννοείται στη προκειμένη περίπτωση με την Αριστοτελική έννοια της πολιτείας, και μη συγχέουμε την πολιτική με την κυρίαρχη πολιτική διαχείριση των πραγμάτων.

*Το παρόν κείμενο πρωτοδημοσιεύτηκε στο περιοδικό "contAct", Τεύχος 8 τον Οκτώβρη του 2006.

Δεν είναι ο Κουφοντίνας, είναι η ζωή η ίδια, φίλε

Νώντας Σκυφτούλης

Το ποινικό δίκαιο του εχθρού αποτελεί μια γνωστή καθεστωτική ερμηνεία και αφορά τη θεσμική θωράκιση του κράτους από τον κάθε φορά «εσωτερικό εχθρό», τον οποίο νομοκατασκευάζει προκειμένου να διευρύνει την εξουσία του στην κοινωνία, στους πολίτες και στα άτομα.

Το ελληνικό κράτος έχει τις ιδιαιτερότητές του, τις οποίες εμείς γνωρίζουμε πολύ καλά και οι προηγούμενες γενιές ακόμα καλύτερα, και αφορούν στο βαλκανικό τρόπο εφαρμογής του ποινικού δικαίου του εχθρού – «χούγια» που έχουν να κάνουν με τη φοβικότητα που το διακρίνει απέναντι σε όσους το αμφισβητούν. Η φοβικότητα ασφαλώς πηγάζει από το γεγονός ότι υπάρχει ως τέτοιο (δηλαδή κράτος) επειδή το διέσωσαν οι ξένες ξιφολόγχες όταν αντιμετώπισε τον μέγα κίνδυνο στον Γράμμο και στο Βίτσι. Έκτοτε, όποιον και αν έχει εσωτερικό εχθρό, έρχονται αβίαστα στον νου και στην ψυχή του τα τεκταινόμενα σε αυτά τα βουνά, προκειμένου να εμπυχώσουν τη δράση του. Αυτός είναι ο λόγος που όταν βρίσκεται αντιμέτωπο με τον «εχθρό»

παραλύει και τον διαχειρίζεται με πανικό αντικαθιστώντας τους ίδιους του τους νόμους και τους κανόνες με τη βία και τον ετσιθελισμό.

Τα παραπάνω αφορούν τα τελευταία δύο περιστατικά τα οποία, συμβολικά, αφορούν το ποινικό δίκαιο του εχθρού και τα οποία βιώνει, πραγματικά και όχι συμβολικά, ο Δημήτρης Κουφοντίνας.

Θα ξεκινήσω από το δεύτερο περιστατικό.

Η Νομική Σχολή απαγόρευσε την εκδήλωση που αφορούσε το αίτημα της άδειας του Κουφοντίνα. Και όχι μόνο απαγόρευσε αλλά ειδοποίησε το μηχανισμό της φυλακής να εμποδίσει τον Κουφοντίνα να μιλήσει στην εκδήλωση και ταυτόχρονα ενημέρωσε την αστυνομία να τη ματαιώσει περικυκλώνοντας τη Σχολή προκειμένου να εμποδιστεί η διέλευση των ανθρώπων που θα ήθελαν να πάνε στην εκδήλωση.

Είναι δραστηριότητες μιας Νομικής Σχολής αυτές; Μιας ελληνικής Νομικής Σχολής ναι, θα πω εγώ, διότι και το πανεπιστήμιο και η Νομική κατασκευάστηκαν όχι σαν απόρροια κάποιου διαφωτιστικού παραδείγματος αλλά επειδή έπρεπε να γίνουν στη βάση της αποφασής του ελληνικού κράτους να ακολουθήσει τις δομές των δυτικών κρατών. Το λέω αυτό διότι το πανεπιστήμιο υπήρξε η αιχμή του δόρατος ενάντια στον σκοταδισμό και το άσυλο για τη διακίνηση των ιδεών αποτελεί κατάκτησή του. Στην Ελλάδα συχνά πυκνά τα κόμματα αλλά και οι ηγεσίες όλων των ανωτάτων σχολών ερίζουν για το άσυλο, αλλά όλοι καθολικά. Μηδενός εξαιρουμένου θεωρούν ότι η ελευθερία λόγου όχι μόνο επιτρέπεται, καθώς και η συνακόλουθη διακίνηση ιδεών, αλλά παραδέχονται με τυμπανοκρουσίες ότι αυτό είναι και το νόημα του ασύλου. Αυτό τον συλλογισμό τον τονίζουν ιδιαιτέρως προκειμένου να καταγγείλουν πράξεις βίας ή αυτοάμυνας που γίνονται στους πανεπιστημιακούς χώρους με την ανοχή του ασύλου. Στην προκειμένη περίπτωση επρόκειτο για μια εκδήλωση καθόλου ιδεολογική, που να εμπίπτει στην ελεύθερη διακίνηση των ιδεών, ούτε καν εκδήλωση «απαγορευμένου» λόγου, που να απαιτείται η ελευθερία λόγου που το άσυλο κατοχυρώνει. Ήταν μια εκδήλωση

για την ανάλυση ενός ατομικού δικαιώματος θεσμικά κατοχυρωμένου από το κράτος, να το πω έτσι, πάνω στη δυνατότητα για την άδεια ενός κρατούμενου ο οποίος εξακολουθεί να είναι κρατούμενος. Μια εκδήλωση νομική αλλά και πιο νόμιμη πεθαίνεις, που λένε στο fb.

Σε αυτά που λέω εδώ δεν διαφωνεί η Νομική, είμαι σίγουρος. Με κανένα νομικό επιχείρημα παρά μόνο με πρόσχημα τις τεχνικές εργασίες που γίνονται στο κτίριο, δηλαδή με τον τσαμπουκά και τη βία, η εκδήλωση ακυρώθηκε.

Πάμε στο άλλο περιστατικό περί της απόρριψης αδείας.

Ακολουθούν ερωτήματα που το ελληνικό κράτος απαντάει και δεν απαντάει, ξύνει το «άδειο» κεφάλι του, κάνει τον αδιάφορο και σφυρίζει Δεξιά-Αριστερά.

Τι είναι ο Κουφοντίνας; Κρατούμενος στις φυλακές; Ναι, απαντάμε όλοι. Σαν κρατούμενος 15 χρόνια στις φυλακές έχει, όπως όλοι οι κρατούμενοι, το δικαίωμα άδειας, όπως αυτό έχει θεσπιστεί στην Ελλάδα και όπως όλοι οι κρατούμενοι κάνουν χρήση αυτού του δικαιώματος. Είναι σίγουρα κρατούμενος ο Κουφοντίνας ή είναι εν ενεργεία παραβατικός, «τρομοκράτης» κ.λπ.; Όχι, είναι κρατούμενος και αυτό είναι σίγουρο διότι είναι τρώφιος στον Κορυδαλλό. Το κράτος τού απαντά ότι δεν δικαιούται άδεια όπως οι άλλοι κρατούμενοι, τον εξαιρεί. Του ζητάει επίσης να αλλάξει τις πολιτικές του απόψεις. Μα είναι πολιτικός κρατούμενος; Όχι, λέει το κράτος. Τότε ποιες πολιτικές απόψεις να αλλάξει; Εδώ κυριαρχεί ο βαλκανικός ιρασιοναλισμός σε όλο του το μεγαλείο, τον οποίο τον είχα αντιμετωπίσει όταν με κατηγορούσαν για τη 17N και τους έλεγα ότι είμαι αναρχικός και όχι κομμουνιστής, άρα δεν μπορεί να είμαι 17N. *Είσαι χειρότερος*, μου έλεγαν. Ευτυχώς είμαι και εγώ Έλληνας και τις επόμενες μέρες ανακρίσεων τούς απαντούσα για τον Παναϊτωλικό, τον Λεβαδειακό κ.λπ., γράφοντάς τους τελείως. Σου λένε ότι, με άλλα λόγια, είσαι εχθρός, έχουμε δύναμη, θα πας μέσα. Στην περίπτωση, όμως, του Κουφοντίνα έχουμε ήδη 15 χρόνια εγκλεισμού.

Όταν λοιπόν το κράτος και οι φορείς του έχουν τέτοιους κρατούμενους αίρονται σαν φευγάτοι από τον θεσμικό τους ρόλο και τη θέση τους παίρνει η ψύχωση. Έτσι μετατρέπεται ο κρατούμενος σε οιονεί παραβατικό και εχθρό και τον στρατοπεδεύουν σε μια γυμνή ζωή χωρίς ταυτότητα, άρα χωρίς ύπαρξη. Αφού δεν είναι κρατούμενος (με αντίστοιχες νομικές κατοχυρώσεις), δεν είναι ελεύθερος (έξω από τη φυλακή) να «τρομοκρατεί», τότε τι είναι και πού είναι ο Κουφοντίνας; Η κατάσταση εξαίρεσης, την οποία όλοι πατροπαράδοτα έχουμε βιώσει, είναι μια κατάσταση στην οποία η εξουσία επιβάλλει. Αλλά εδώ μιλάμε για εξολόθρευση, για μη ύπαρξη, διότι ο άνθρωπος σε μια σύγχρονη πολιτική κοινωνία είναι φορέας νομικών κατοχυρώσεων, είτε μιας θεσμισμένης κατάστασης είτε μιας θεσμιζουσας. Η δυνατότητα του κράτους να μετατρέπει μια ύπαρξη σε μη ύπαρξη, αυτή είναι η υπόθεση του Κουφοντίνα. Αυτό αφορά τον καθένα ή όχι; Είναι καλύτερα να περιμένουμε νέα διατάγματα εξαίρεσης που οδηγούν στη γυμνή ζωή;

Υ.Γ.1: Έχουμε υποστηρίξει στο παρελθόν, αλλά και στο παρόν, δεκάδες «ποινικούς» κρατούμενους ως προς τα δικαιώματά τους, με βαρύ ιστορικό, και σε ορισμένες περιπτώσεις έχουμε διαψευστεί, ενώ στις μεγαλειώδεις κινητοποιήσεις για τα δικαιώματα των κρατουμένων ήμασταν στην πρώτη γραμμή. Θεωρήσαμε ότι τα προβλήματα των αδειών μπήκαν σε μια διαδικασία εδώ και χρόνια. Τελικά δεν είναι έτσι. Το ελληνικό κράτος είναι αναξιόπιστο, το ίδιο και οι φορείς του. Εντάξει και αυτό. Αλλά το γεγονός ότι και οι καθηγητές πανεπιστημίου μετατρέπονται σε μπάτσους μάς βάζει σε σκέψεις για το τι προοπτική θέλουν για τα πανεπιστήμια. Μπορούμε να αναμένουμε, αλλά το να αναθεωρήσουμε τη στάση μας δεν πρέπει να είναι και πολύ μακριά απέναντι σε ένα κράτος αναξιόπιστο ως προς την τήρηση των κανόνων του.

Υ.Γ.2: Προς όλους και παντού να διαλαλήσουμε αυτή την αδικία και να πάρουμε στα χέρια μας αυτή την υπόθεση. Στην κυριολεξία μας αφορά όλους.

---

0 Αυτόματος Κόφτης

Νώντας Σκυφτούλης

Δεν είναι μόνο μια θεσμική (εξωκοινοβουλευτική) επιβαλλόμενη τεχνική διαδικασία δημοσιονομικής προσαρμογής αλλά και ένα φαντασιακό που επιβάλλεται από το καθεστώς σαν κοινωνική σχέση, σαν καθολική τροπικότητα και σαν εξήγηση όλων των πολιτικών και κοινωνικών επιλογών. Μπορεί να ξεκίνησε για να περιορίζει την «μπουκιά στο στόμα» αλλά προϋπήρχε και θα υπάρχει θεσπισμένος πλέον διευρυνόμενος και επεκτεινόμενος σε όλα τα πεδία κοινωνικών και πολιτικών σχέσεων και θα είναι η ευθύνη, η εξήγηση, η απάντηση για όλα. Τι εννοούμε;

Η κυβερνησιμότητα και η διαχειρισιμότητα ήδη χρόνια τώρα έχουν πάρει τη θέση της πολιτικής εξοστρακίζοντάς την, με αποτέλεσμα να ατονήσει η πολιτική διαφοροποίηση αλλά και η κοινωνική. Αυτός ο σύγχρονος και ιδιότυπος ολοκληρωτισμός δεν σταματά ούτε θα σταματήσει σε έναν γενικό ορισμό της διαχειρισιμότητας ή κυβερνησιμότητας αλλά θα την ενισχύει και θα την οριοθετεί συνεχώς μέχρι εκεί που του επιτρέπει η διάλυση του κοινωνικού ιστού, του συλλογικού αλλά και του ατομικού «είναι» των ανθρώπων. Προς αυτήν την κατεύθυνση ο αυτόματος κόφτης θα κόβει ό,τι βρίσκεται έξω από τον ρυθμό της κυβερνησιμότητας. Το πώς θα γίνεται αυτό, το ποιος θα πατάει το κουμπί για να λειτουργεί ο κόφτης είναι απλό: η κυβέρνηση, δηλαδή η διαχείριση.

Η κυβέρνηση της Αριστεράς σε τόσο λίγο μικρό διάστημα και με την κοινοτοπία *«τώρα είμαστε κυβέρνηση, δεν είμαστε το 4,6%»* - αντί να σημαίνει το αντίθετο- πάτησε το κουμπί του αυτόματου κόφτη στα κάτωθι:

Πρώτον. Διέλυσε τον ΣΥ.ΡΙΖ.Α. μετατρέποντας τον σε όχημα

πρωθυπουργοποίησης του Τσίπρα και εγκαθίδρυσης του προνομιακού κύκλου του. Γι'αυτό πρώτα συνέτριψε όλα τα νοήματα τα οποία έστω και σε επίπεδο παριστάνει κινητοποιούσαν και έδιναν περιεχόμενο πολιτικό και προοπτική κινηματική στα μέλη και στα στελέχη του. Είναι γνωστό τοις πάσι ότι κανένας βουλευτής, στέλεχος ή επίσημος φορέας δεν καταδίκασε τη βία του δρόμου και μάλιστα με ντιρεκτίβα από πάνω (είχαν φτάσει τόσο ψηλά!). Αυτό εξηγείται λόγω συμμετοχής έστω τυπικής και συναισθηματικής και στον Δεκέμβρη του 2008 αλλά και στις Σκουριές και σε άλλες κινηματικές διαδικασίες που πολλοί νέοι του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. πίστευαν πραγματικά. Εδώ οι διαψεύσεις είναι αλληπάλληλες. Επιπλέον, οι συμμετέχοντες οργανωτικά στον ΣΥ.ΡΙΖ.Α. είναι αλήθεια ότι είχαν επωμιστεί περισσότερες προσδοκίες και από τον «κοινωνικό» ΣΥ.ΡΙΖ.Α. αλλά και από τους συμπαθούντες αφού και ενάντια στο μνημόνιο ήταν αλλά και φορτώθηκαν με επιπλέον νοήματα ρήξης στη διαδικασία του δημοψηφίσματος.

Συνέπεια η οργανωτική διάλυση η οποία είναι οριστική. Δεν υπάρχει η παρελθούσα πολυτέλεια του Ανδρέα να διαγράφει τα 2/3 των μελών και την επόμενη να συμπληρώνονται. Και τούτο διότι η εξατομίκευση και η διάλυση του κοινωνικού δεσμού δεν επιτρέπει την οργανωτική αναπαραγωγή του συλλογικού με τους ρυθμούς που απαιτούνται. Ναι μεν ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. δεν διακρινόταν για τις οργανωτικές του δυνατότητες αλλά από το 2012 και μετά υπήρξε μια αθρόα εγγραφή μελών τα οποία νέα μέλη δεν έρχονταν να εμπλουτίσουν, να συμμετάσχουν ή να συνδιαμορφώσουν, αλλά πήγαιναν για να είναι μέσα σε αυτό το ελπιδοφόρο που έρχεται στην καλύτερη περίπτωση ή για ωμή ιδιοτέλεια στη χειρότερη. Και στις δύο περιπτώσεις για να επωφεληθούν και όχι για να σηκώσουν βάρος. Αυτός είναι ο λόγος που δεν υπάρχουν ούτε θα υπάρξουν νέα στελέχη. Με τον Βούτση και τον Παπαδημούλη θα τη βγάλουν. Άντε και με τον Φίλη. Αυτός ο όγκος των νέων μελών είναι ένας άδειος τενεκές όπως αυτός ο καημένος διορισμένος πρόεδρος της νεολαίας ΣΥ.ΡΙΖ.Α. Εδώ ο αυτόματος κόφτης της αριστερής κυβέρνησης έκοψε και τον βήχα των εναπομεινάντων συριζαίων οι οποίοι είναι και αυτοί σε κατάσταση αναμονής στην

έξοδο.

Δεύτερον. Εξαιρεί την «κοινωνία των πολιτών». Όσο διευρύνεται η ελευθερία της Κοινωνίας τόσο περιορίζεται η ελευθερία του Κράτους. Αυτός είναι ένας κοινωνικός νόμος ο οποίος είναι γνωστός εκατέρωθεν. Καμιά κοινωνία ποτέ και πουθενά δεν υπάρχει σε κατάσταση σιγής νεκροταφείου επειδή συμφώνησε σε ένα γενικό Σύνταγμα. Μα μπορεί να ισχυριστεί κάποιος διερωτώμενος: δεν μπορεί η ίδια η κοινωνία να αυτοπεριοριστεί, να αυτοελεγχθεί, να εναρμονιστεί πλήρως με αυτή την ολοκληρωτική συνθήκη της κυβερνησιμότητας και διαχειρισιμότητας; Όχι, απόλυτη αλλοτρίωση δεν μπορεί να υπάρξει και κοινωνία χωρίς «κοινωνία των πολιτών» δεν μπορεί να υπάρξει και αυτός ταυτόχρονα είναι ο λόγος ύπαρξης της βίας του κράτους. Και να διευκρινίσουμε ότι δεν μιλάμε για ιδεολογικό ολοκληρωτισμό της δεκαετίας του '30.

Ως «κοινωνία των πολιτών» εννοούμε την ενεργούσα κοινωνία η οποία λειτουργεί στα όρια του νόμου διευρύνοντας τον χώρο αναπνοής της και όσο η συμμετοχική διαδικασία διευρύνεται τόσο διευρύνεται και η παραβατικότητα. Χωρίς μεσάζοντες, κοινωνικά ιατρεία, καταλήψεις αστικών αγρών (Ελληνικό, πάρκο Τρίτση), αυτοδιαχειριζόμενα εγχειρήματα εργαζομένων (ΒΙΟ.ΜΕ.), καταλήψεις αντιεξουσιαστικές-αμεσοδημοκρατικές στέγης προσφύγων, αριστερές παραταξιακές (Δημοτική Αγορά Κυψέλης), κοκ. είναι παραδείγματα παραβατικότητας της «κοινωνίας των πολιτών». Ανάλογα με τους συσχετισμούς το κράτος παρεμβαίνει ή όχι προκειμένου να τα καταστείλει ή να τα ενσωματώσει. Η κυβέρνηση ΣΥ.ΡΙΖ.Α. επέλεξε το δεύτερο. Είναι μια οποιαδήποτε κυβέρνηση; Όχι, γιατί στον ΣΥ.ΡΙΖ.Α. μέχρι και πριν ένα χρόνο και ο ίδιος ο πρωθυπουργός ήθελε να φαίνεται ότι πρωτοστατούσε για τους ελεύθερους χώρους και ιδιαίτερα για το Ελληνικό. Όμως εις μάτην. Η κατάληψη της Νίκης στη Θεσσαλονίκη πέρασε από όλες τις κυβερνήσεις και αμιγούς δεξιάς και συγκυβερνήσεις διάφορες με τις ίδιες πιέσεις. Όμως ήταν ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. που πάτησε και εδώ το κουμπί του αυτόματου κόφτη.

Τρίτον. Φρενάρει την ριζοσπαστικοποίηση. Συντηρητικοποίηση

είναι για τη διαχείριση του υπάρχοντος, ριζοσπαστικοποίηση είναι για την αλλαγή του υπάρχοντος (ας βουλευτούμε με αυτούς τους απλούς ορισμούς). “Σε συνθήκες δημοκρατίας, ο σεβασμός στους νόμους και στο Σύνταγμα δεν μπορεί να αντιβαίνει στις αξίες της Αριστεράς”. Αυτό το αφιερώνει ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. στους παλιούς που είχαν υποστεί τον 509 και επέμεναν να φτιάχνουν παράνομες οργανώσεις, τον 330 και επέμεναν να φτιάχνουν συνδικάτα, και σε τόσους ανθρώπους που αγωνίζονταν ενάντια στους κρατικούς νόμους της ριζοσπαστικής Δεξιάς (ΕΡΕ) τότε. Τώρα η ριζοσπαστική Αριστερά μας εγκαλεί. Η επίκληση είναι ίδια. Νόμος και τάξη. Όταν λέμε ίδια εννοούμε πολύ ίδια. Εδώ δεν αναφερόμαστε στην κοινοτοπία της νομιμότητας που έχει ή προσδίδει η εξουσία αλλά στη διάλυση του πνεύματος της ριζοσπαστικοποίησης και στην επαναφορά της τάξης. Ο λόγος που γράφτηκε στην Αυγή η παραπάνω ατάκα των εισαγωγικών ήταν για να απαντήσει στις εκκενώσεις των καταλήψεων της Θεσσαλονίκης. Αλλά είναι μόνο γι’ αυτό ή μήπως πρόκειται για τη δικαιολόγηση ενός νέου ανθρωπολογικού αριστερού, τύπου Δρίτσα ο οποίος πρωτοστατούσε στο λιμάνι της αγωνίας και τα΄χει πρήξει σε όλους τους Πειραιώτες (ακόμα και στη Γένοβα ήρθε για να γίνει υπουργός) και είναι ο ίδιος που πουλάει το λιμάνι λόγω κόφτη.

Η ριζοσπαστικοποίηση βέβαια είναι κοινωνικό ζήτημα δεν είναι κυβερνητικό. Μπορεί όμως μια κυβέρνηση να αποθαρρύνει την ριζοσπαστικοποίηση. Ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. παρόλες τις προσπάθειες θα μπορέσει τελικά να αποθαρρύνει την κοινωνική ριζοσπαστικοποίηση;

Αυτή τη στιγμή σε πολύ μικρό διάστημα ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. έχει επιβάλλει το αριστερό δόγμα του σοκ για την επαναθεμελίωση του καπιταλισμού. Οι αριστεροί όλων των αποχρώσεων βρίσκονται σε κατάσταση σοκ και οι εξηγήσεις που δίνουν περιορίζονται από τα φαντασιακά που γνώριζαν και δεν βρίσκουν πολιτικές λύσεις του γόρδιου δεσμού τους. Φυσικά, η προοπτική δεν έχει κλείσει στην Ελλάδα όσες προσπάθειες κι αν κάνει ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. ο οποίος δεν θα μακροημερεύσει και ούτε δυνατότητες έχει. Ο φόβος που έχει κυκλώσει την κυβέρνηση δεν παράγει δυνατότητα αλλά υποταγή.

Υποκείμενα ανεξέλεγκτα περιμένουν στη γωνία τροφοδοτούμενα από τη διάλυση των πολιτικών και κοινωνικών αξιών. Το πολιτικό σχέδιο των νέων επαναστάσεων από τον στοχασμό πρέπει να έρθει στο προσκήνιο. Ούτε η Αριστερά ούτε η Δεξιά μπορούν να αντιστρέψουν αυτή την απροβλεψιμότητα της νέας ριζοσπαστικής υποκειμενικότητας.

Οι αποκλεισμένοι στο Μαξίμου ας πατούν κάθε τόσο το κουμπί του αυτόματου κόφτη. Αυτό τελικά είναι το κουμπί τους.

Υ.Γ. Η «κοινωνία των πολιτών» είτε από τον Γκράμσι είτε από την καθεστωτική φιλολογία προϋποθέτει εξουσία η οποία κατοχυρώνει τον «πολίτη» και γι'αυτό δεν μας είναι οικεία γλώσσα. Εδώ στο κείμενο χρησιμοποιείται και για αυτούς που αισθάνονται ότι η εξουσία είναι υποχρεωμένη να τους σέβεται ως πολίτες.